gemeente
eijsden-margraten

griffie

BESLUITENLIJST
Raadsvergadering

Dinsdag 7 november 2023 | 19.30 uur | Raadzaal Huis van de Burger,
Openbaar te volgen via www.eijsden-margraten.nl/raadsvergadering

Voorzitter |
De heer A. Krijnen, voorzitter

Griffie |
De heer M. Verbeet, griffier
Mevrouw J. Rutten-Korpershoek, plaatsvervangend griffier

Raadsleden |
Aanwezig:
De heer W. Blezer (PRO)
De heer F. Boon (PRO)
De heer S. Coninx (EML)
De heer E. Debie (CDA), op 7 november 2023
De heer N. Duits (CDA)
Mevrouw C. Eerlingen (EML)
De heer R. Geelen (EML)
De heer P. Hendriks (EML)
De heer R. Hermans (EML)
De heer R. Janssen (EML)
Mevrouw M. Janssen-Rutten (ODE)
Mevrouw H. Koene (ODE)
De heer R. Mourmans (PRO)
De heer J. Nelissen (EML)
De heer J. Oostenbach (CDA)
De heer W. den Os (VVD)
Mevrouw H. Ramakers (VVD)
De heer R. Ritzen (CDA)
Mevrouw N. Steijns-Huids (CDA)
De heer J. Thomassen (VVD)
Mevrouw S. Quellhorst (PRO)

Afwezig:
De heer E. Debie (CDA), op 9 november 2023

Collegeleden |
Aanwezig:
De heer J. Custers (CDA)
De heer M. Gerritsen (EML)
De heer G. Jacobs (CDA)
De heer C. Piatek (EML)
De heer J. Weling (VVD)

AGENDA

01 | Opening en vaststellen van de agenda
De voorzitter opent de vergadering met het openingswoord.

Mevrouw Quellhorst verzoekt de behandeling van de richtlijn aankoop gronden in kader van gebiedsontwikkeling in de raadsvergadering van december te behandelen. De vergadering gaat daarmee akkoord.

De agenda wordt verder ongewijzigd vastgesteld.

02 | Inspreekrecht
De griffie heeft geen geldige aanmeldingen voor het spreekrecht ontvangen.

03 | Oprichting Stichting Openbare basisschool Mesch in verband met verzelfstandiging openbare school in Eijsden-Margraten
Portefeuillehouder |

Deelnemers |
Maria Janssen-Rutten

Voorstel |
1. Besluit tot oprichting stichting Openbare basisschool Mesch conform ontwerpakte van Novitas notariaat d.d. 4 oktober 2023.
2. Besluit tot benoeming interim Raad van Toezicht (in functie tot 1 jan 2024)
    a. de heer mr. A.P. Krijnen;
    b. de heer mr. J.E.M. Custers;
    c. de heer drs. J.L.J.M. Weling;
    d. de heer M.J.G. Gerritsen.
3. Besluit tot benoeming interim directeur-bestuurder, de heer G.J.M Jacobs.
4. Besluit tot bestuursoverdracht aan de "nieuwe" stichting, 'Stichting Openbare basisschool Mesch' conform ontwerpakte van Novitas notariaat d.d. 30 september 2023.

Besluit |
De raad besluit unaniem conform het voorstel.

04 | Programmabegroting 2024-2027
Algemene beschouwingen
PRO met een bijdrage van Ron Mourmans, Sjanne Quellhorst, Wiel Blezer en Franklin Boon

Behandeling |
De bijdrage van het PRO is bijgevoegd als bijlage 1.

Amendementen |
1. Aankoop strategische gronden, zie bijlage 6
2. Verhogen toeristenbelasting, zie bijlage 7
3. Monumenten onze zorg, zie bijlage 8 (ingediend tweede termijn)

Moties |
1. Lastenverlichting lage inkomens, zie bijlage 13
2. Rechten voor de natuur, zie bijlage 14
3. Burgerparticipatie, zie bijlage 15
4. Transitie landbouw binnen Cittaslow, zie bijlage 16 (ingediend tweede termijn)
5. Aanwenden verhoging toeristenbelasting, zie bijlage 17 (ingediend tweede termijn)

EML met een bijdrage van John Nelissen
Behandeling |
De bijdrage van EML is bijgevoegd als bijlage 2.

Amendement |
1. Onkruid/groen op de stoep en veegbeurten in de goot, zie bijlage 9

Moties |
1. Bestemming voormalig gemeenschapshuis St. Geertruid, zie bijlage 18
2. Flexwonen op eigen erf, zie bijlage 19
3. Meteen de juiste naam, zie bijlage 20

ODE met een bijdrage van Hanneke Koene en Maria Janssen-Rutten
Behandeling |
De bijdrage van de ODE is bijgevoegd als bijlage 3.

Amendement |
1. Schrappen onderzoek haalbaarheid brug A2 en Voerdalroute, zie bijlage 10
2. Besluitvorming strategische grondaankopen, zie bijlage 11

Moties |
1. Tiny houses zijn nodig, zie bijlage 21
2. Herijken Reglement van orde, zie bijlage 22

CDA met een bijdrage van Nadine Steijns-Huids
Behandeling |
De bijdrage van het CDA is bijgevoegd als bijlage 4.

Amendement |
Geen

Motie |
1. Vindbaarheid beleidsstukken en subsidieverordeningen, zie bijlage 23
2. Versnelling initiatief gemeenschapskracht, zie bijlage 24
3. Leefbare kernen en dorpen, zie bijlage 25
4. Lokaal fruit op scholen, zie bijlage 26
5. Isoleren spouwmuren, zie bijlage 27
6. Oplossing woningnood, zie bijlage 28
7. Woon-zorg locaties, zie bijlage 29

VVD met een bijdrage van Jean Thomassen, Wim den Os en Hanneke Ramakers
Behandeling |
De bijdrage van de VVD is bijgevoegd als bijlage 5.

Amendement |
1. Aanleg padelbanen en aanvullende verlichting, zie bijlage 12

Moties |
1. Inrichten 30 km gebieden, zie bijlage 30

SCHORSING
De voorzitter schorst om 21.00 uur de vergadering tot 9 november 2023, 13.30 uur.

HEROPENING VAN DE VERGADERING OP 9 NOVEMBER 2023, 13.30 UUR

02 | Programmabegroting 2024-2027 |
Eerste termijn Wethouder M. Gerritsen, portefeuille financiën
Deelnemers |
Jean Thomassen

Toezeggingen |
- De wethouder gaat volgend jaar in gesprek met de commissie Planning en Control om te spreken over de mogelijkheden om te bezuinigen in 2026, bezinning op de kerntaken.

Eerste termijn Wethouder J. Custers
Deelnemers |
Hanneke Koene, Franklin Boon, Sjanne Quellhorst, Maria Janssen-Rutten, Rob Hermans, Jean Thomassen en Nadine Steijns-Huids

Wethouder Custers
- Omarmt M2A Motie EML Bestemming voormalig gemeenschapshuis Sint Geertruid
- Omarmt M2B Motie EML Flexwonen op eigen erf
- Ontraadt M2C Motie EML Meteen de juiste naam
- Ontraadt M3A Motie ODE Tiny houses zijn nodig
- Ontraadt M4C Motie CDA Leefbare kernen en dorpen
- Omarmt M4F Motie CDA Versnelling oplossing woningnood
- Omarmt M4G Motie CDA Woon-zorg locaties
- Ontraadt A1A Amendement PRO Aankoop strategische gronden
- Ontraadt A3B Amendement ODE Besluitvorming strategische grondaankopen

Toezeggingen |
- De raad ontvangt in de eerste helft van 2024 een raadsvoorstel over de woningbouwopgave

Eerste termijn Wethouder Chris Piatek
Deelnemers |
Hanneke Koene, Roger Ritzen, Wim den Os, Rob Hermans, Maria Janssen-Rutten, Franklin Boon, Peter Hendriks, Nadine Steijns-Huids, Jean Thomassen, Sjanne Quellhorst en John Nelissen

Wethouder Piatek
- Ontraadt M4D Motie CDA Lokaal fruit op scholen
- Ontraadt A5A Amendement VVD Aanleg padelbanen en aanvullende verlichting

- Ontraadt dekking kunst en cultuur A2A Amendement EML Onkruid/groen op de stoep en veegbeurten in de goot

Toezeggingen |

- Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur en kindpakket weer onder de aandacht brengen. Een van de consulten kan hierbij als intermediair optreden.

Eerste termijn Wethouder Jan Weling
Deelnemers |
Maria Janssen-Rutten, Hanneke Koene, Rob Hermans, Niels Duits, Sjanne Quellhorst en Roger Ritzen,

Toezeggingen |

- Op korte termijn gaan we aan de slag om te bezien hoe we als raad en college ieder vanuit de eigen rol en positie met elkaar om willen gaan.
- Dit jaar nog een plan van aanpak ten aanzien van burgerparticipatie
- In 2024 wordt het initiatief van de burgerbegroting in alle kernen uitgerold

Wethouder Jan Weling

- Omarmt M5A Motie VVD Inrichten 30 km zones
- Ontraadt M1C Motie PRO Burgerparticipatie
- Omarmt M4B Motie CDA Versnelling initiatief gemeenschapskracht
- Ontraadt M4A Motie CDA Vindbaarheid beleidsstukken en subsidieverordeningen

Eerste termijn Wethouder Gerry Jacobs
Deelnemers |
Hanneke Koene, Franklin Boon, Sjanne Quellhorst, Rob Hermans, John Nelissen, Wim den Os, Roger Ritzen, Jean Thomassen en Maria Janssen-Rutten

Wethouder Jacobs

- Ontraadt M1D Motie PRO Transitie landbouw binnen Cittaslow
- Ontraadt M1B Motie PRO Rechten voor de natuur
- Ontraadt A1B Amendement PRO Verhogen toeristenbelasting
- Ontraadt A1C Amendement PRO Monumenten onze zorg
- Ontraadt A3A Amendement ODE Schrappen onderzoek haalbaarheid brug A2 en Voerdalroute

Toezeggingen

- De raad informeren over Caltex volgt.

Eerste termijn Wethouder Mark Gerritsen, portefeuille duurzaamheid en energietransitie
Deelnemers |
Hanneke Koene, Jean Thomassen, Niels Duits, Nadine Steijns-Huids, Ron Mourmans en Wiel Blezer

Wethouder Gerritsen

- Omarmt / ontraadt M4E Motie CDA Isoleren spouwmuren
- Ontraadt dekking A5A vanuit parkeerplaatsen Aanleg padelbanen en aanvullende verlichting

Burgemeester Krijnen draagt zijn rol als voorzitter over aan de heer Roger Ritzen

Burgemeester A. Krijnen
Deelnemers |
Hanneke Koene, Maria Janssen-Rutten, Jean Thomassen, Sjanne Quellhorst, Ron Mourmans, Nadine Steijns-Huids.

Burgemeester Krijnen:
- Omarmt M3B Herijking Reglement van orde

Toezeggingen |
- Volgend jaar ontvangt de raad een herziening van de gedragscode integriteit.

De heer Ritzen draagt de voorzittersrol over aan de burgemeester.

Tweede termijn

Deelnemers |
Maria Janssen-Rutten, Sjanne Quellhorst, Wiel Blezer, Niels Duits en Hanneke Koene.

Portefeuillehouders |
Jos Custers, Chris Piatek, Jan Weling, Gerry Jacobs, Mark Gerritsen, Alain Krijnen

Stemmingen amendementen |
1. **Amendement A1A Aankoop strategische gronden, zie bijlage 6**
   Het amendement wordt aangenomen met de stemmen van EML, PRO en ODE voor (13), en van CDA en VVD (7) tegen.

2. **Amendement A1B Verhogen toeristenbelasting, zie bijlage 7**
   Het amendement wordt verworpen met de stemmen van PRO (4) voor en de stemmen van EML, CDA, VVD en ODE (16) tegen.

3. **Amendement A1C Monumenten onze zorg, zie bijlage 8**
   Het amendement wordt verworpen met de stemmen van PRO en ODE 96) voor en de stemmen van EML, CDA en VVD (14) tegen.

4. **Amendement A2A Onkruid / groen op de stoep en veegbeurten in de goot, zie bijlage 9**
   Het gewijzigd amendement wordt unaniem aangenomen.

5. **Amendement A3A Schrappen onderzoek haalbaarheid brug A2 en Voerdalroute, zie bijlage 10O**
   Het amendement wordt aangenomen met de stemmen van ODE, EML, PRO en dhr. Ritzen (14) en de stemmen van VVD, mevr. Steijns en dhrn. Oostenbach en Duits (6) tegen.

6. **Amendement A3B Besluitvorming strategische grondaankopen, zie bijlage 11**
   Het amendement wordt ingetrokken.

7. **Amendement A5A Aanleg padelbanen en aanvullende verlichting, zie bijlage 12**
   Het amendement wordt verworpen met de stemmen van VVD en CDA (7) voor en de stemmen van EML, PRO en ODE (13) tegen.

Stemverklaring Sjanne Quellhorst
Stemverklaring Hanneke Koene
Stemverklaring Roger Ritzen
Stemverklaring Nadine Steijns-Huids
Stemverklaring Jean Thomassen
Stemverklaring John Nelissen

Stemming Raadsvoorstel Programmabegroting 2024-2027|
Voorstel | Programmabegroting 2024 – 2027 vaststellen

Besluit|
De raad besluit unaniem conform het voorstel

Stemmingen Moties |

1. **Motie M1A PRO Lastenverlichting lage inkomens, zie bijlage 13**
   De gewijzigde motie wordt aangenomen met de stemmen van EML, PRO, CDA en ODE (17) voor en de stemmen van de VVD (3) tegen.

2. **Motie M1B PRO Rechten voor de natuur, zie bijlage 14**
   De motie wordt aangenomen met de stemmen van PRO, ODE en EML (13) voor en de stemmen van CDA en VVD (7) tegen.

3. **Motie M1C PRO Burgerparticipatie, zie bijlage 15**
   De motie wordt aangenomen met de stemmen van PRO en EML (11) voor en de stemmen van ODE, VVD en CDA (9) tegen.

4. **Motie M1D PRO Transitie landbouw binnen Cittaslow, zie bijlage 16**
   De motie wordt verworpen met de stemmen van PRO en ODE (6) voor en de stemmen van CDA, VVD en EML (14) tegen.

5. **Motie M1E PRO Aanwenden verhogen (water)toeristenbelasting, zie bijlage 17**
   De motie wordt ingetrokken.

6. **Motie M2A EML Bestemming voormalig gemeenschapshuis Sint Geertruid, zie bijlage 18**
   De motie wordt unaniem aangenomen.

7. **Motie M2B EML Flexwonen op eigen erf, zie bijlage 19**
   De motie wordt unaniem aangenomen.

8. **Motie M2C EML Meteen de juiste naam, zie bijlage 20**
   De motie wordt verwopren, met de stemmen van mevr. Koene en EML (8) voor en de stemmen van CDA, VVD, PRO en mevr. Janssen (12) tegen.

9. **Motie M3A ODE Tiny houses zijn nodig, zie bijlage 21**
   De motie wordt ingetrokken.

10. **Motie M3B ODE Herijken Reglement van orde van de raad , zie bijlage 22**
    De motie wordt unaniem aangenomen.

11. **Motie M4A CDA Vindbaarheid beleidsstukken en subsidieverordeningen, zie bijlage 23**
De motie wordt unaniem aangenomen.

12. **Motie M4B CDA Versnelling initiatief gemeenschapskracht, zie bijlage 24**
De motie wordt ingetrokken.

13. **Motie M4C CDA Leefbare kernen en dorpen, zie bijlage 25**
De motie wordt aangenomen met de stemmen van EML, CDA, PRO (3), VVD en ODE (19) voor en de stem van dhr. Boon (PRO) tegen.

14. **Motie M4D CDA Lokaal fruit op scholen, zie bijlage 26**
De gewijzigde motie wordt aangenomen met de stemmen van CDA, EML, VVD en dhrn. Mourmans en Blezer (PRO) (16) voor en de stemmen van ODE en mevr. Quellhorst en dhr. Boon (PRO) (4) tegen.

15. **Motie M4E CDA Isoleren spouwmuren, zie bijlage 27**
De gewijzigde motie wordt unaniem aangenomen.

16. **Motie M4F CDA Versnelling oplossing woningnood, zie bijlage 28**
De gewijzigde motie wordt unaniem aangenomen.

17. **Motie M4G CDA Woon-zorg locaties, zie bijlage 29**
De motie wordt aangenomen met de stemmen van CDA. EML, VVD, ODE en dhrn. Blezer en Mourmans (PRO) voor (18) en de stemmen van mevr. Quellhorst en dhr. Boon (PRO) (2) tegen.

18. **Motie M5A VVD Inrichten 30 km gebieden, zie 30**
De motie wordt aangenomen met de stemmen van VVD, ODE, CDA, EML en PRO(3) (19) voor en de stem van dhr. Boon (PRO) tegen.

05 | Belastingverordeningen 2024
Deelnemers |
Ron Mourmans en Roger Geelen

Portefeuillehouder |
Mark Gerritsen

Voorstel |
1. De verordening op afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2024
2. De verordening rioolheffing 2024 voor de gemeente Eijsden-Margraten.

Besluit |
De raad besluit unaniem conform het voorstel

Toezegging |
- Het college wacht nog op een deugdelijke evaluatie van ondergrondse afvalinzameling en komt daarna terug naar de raad.
- Het college zal een instructie van de ondergrondse containers meenemen in de evaluatie.

06 | Sluiting
De voorzitter sluit de raadsvergadering om 20.10 uur.

Aldus vastgesteld in de besluitvormende vergadering van 12 december 2023.

De vergadering kan teruggeluisterd en bekeken worden op:
www.eijsden-margraten.nl/bestuur/gemeenteraad/vergaderingenvanderaad

De griffier

Mr. M. Verbeet

De voorzitter,

Mr. A.P. Krijnen

Bijlage 1

Intro

Voorzitter, PRO sprak vorig jaar al over het kunnen aanpassen in een veranderlijke wereld. Maar wij zien in deze begroting weer dat keuzes gemaakt worden die oude denkpatronen volgen. Wij willen daarom vanavond niet lusteloos langs de programma's van de begroting lopen, omdat het er zo nou eenmaal staat. Wij willen het hebben over wat volgens PRO echt belangrijk is voor de inwoner, voor het milieu, voor de gemeente en de wereld.

Eerst wil PRO het hebben over 'natuur', de basis voor alles, met een woord van onze klimaatburgemeester. Daarna willen we het hebben over wat 'sociaal' is in deze gemeente, we moeten er namelijk zijn voor iedereen. Ons derde punt is 'wonen', een steeds groter wordend probleem, waar we nu goede keuzes moeten maken. Als laatste, voorzitter, wilt PRO het hebben over 'participatie', want zonder de inwoners weten we niet of we het goed doen.

1. Natuur

voorzitter, ik wil openen met een bijdrage van onze klimaat burgemeester:

Wat als....

De klimaatburgemeester van Eijsden-Margraten een college van B&W zou hebben, die met haar de zorgen deelt over gezondheid en welbevinden van inwoners enerzijds, en haar zorgen over ons landschapsbeheer en milieu anderzijds?

Dat college in dialoog met de gemeenschappen eigen initiatieven en kansen creëert om de klimaatuitdagingen binnen Eijsden-Margraten actief tegemoet te treden?

Zij onze gemeenschap daarmee een koers biedt waarmee we uit dit klimaatdal omhoog kunnen klimmen?

Zij in gesprek met onze boeren laat blijken mee te leven met de onzekerheid die zij in deze tijd ervaren en met hun optrekt om alternatieve bedrijfsmodellen te ontwikkelen, passend binnen ons bocage-landschap en CittaSlow?

Zij de plaatselijke ondernemers hierin een belangrijke ondersteunende rol toekent, waarmee zij zich kunnen onderscheiden en onze bourgondische leefstijl transformeert naar slow en gezond?

Zij de toeristen hiermee de gelegenheid biedt om meer deel te nemen aan onze bewuste leefstijl, rekening houdend met woongenot van de inwoners en landschap?

Wat als

hiermee een toekomstperspectief zou ontstaan, gericht op de lange termijn, met keuzes die echt bijdragen aan de gezondheid en welbevinden van alle inwoners van Eijsden-Margraten?

Wat als

dit verlangen naar zekerheden over onze toekomst onderwerp van gesprek zou mogen zijn met elkaar, zonder politieke belangen, maar vanuit onze verantwoordelijkheid naar onze gemeenschap?

Wat als.....

Tot zover onze klimaatburgemeester, Paula Corsten.

PRO stelt duidelijk dat respect voor natuur en landschap primaire richtlijnen zijn voor het handelen en denken van de overheid. Dit uitgangspunt willen wij toepassen op alle terreinen, zoals woningbouw, agrarische bedrijfsvoering, toerisme en de transities die daarmee gepaard gaan. Vandaag, mijnheer de voorzitter, vragen wij aandacht voor een fundamenteel anders denken over de natuur, namelijk de natuur als rechtspersoon.

De natuur is van onschatbare waarde voor ons welzijn. Ze voorziet ons van schone lucht, vers water, voedsel en leefgebied. Haar gezondheid is direct gekoppeld aan onze eigen gezondheid. Door de natuur rechtspersoonlijkheid te geven, benadrukken we het belang van haar behoud en bescherming.

De natuur kan zichzelf niet verdedigen tegen bedreigingen zoals vervuiling en klimaatverandering. Door haar rechtspersoonlijkheid te geven, kunnen belanghebbenden optreden namens de natuur en gerechtelijke stappen ondernemen om haar belangen te behartigen.

Bovendien zou dit de samenleving aansporen om verantwoordelijker met het milieu om te gaan. Als de natuur juridische rechten heeft, zouden beslissingen over landgebruik, ontwikkeling en natuurbehoud moeten worden genomen met het oog op háár belangen, naast die van de mens.

Daarnaast zou het idee van rechtspersoonlijkheid voor de natuur de bewustwording vergroten over het belang van duurzaamheid en milieubescherming. Het zou een krachtig signaal zijn dat we onze planeet serieus nemen en streven naar een gezondere en evenwichtigere relatie met de natuur.

Het verlenen van rechtspersoonlijkheid aan de natuur is voor PRO dé benadering die de dringende behoefte benadrukt om onze planeet te beschermen en te behouden voor toekomstige generaties, en om een evenwichtige en duurzame relatie met de natuur te bevorderen. Het is een stap in de goede richting voor een groenere en rechtvaardigere toekomst.

Daarom zal PRO in het vervolg van deze vergadering een motie indienen met de titel:

Rechten voor de Natuur

2. Sociaal

Voorzitter, het is eigenlijk wel gek. Als wij de begrotingsplannen lezen, dan lijkt het alsof onze gemeente maar uit twee groepen bestaat: kinderen tot 18 jaar en ouderen. Kijk bijvoorbeeld naar Kunst en Cultuur, met programma's voor basisscholen en projecten voor ouderen, maar wat doen we voor de mensen daar tussenin? Er worden losse activiteiten georganiseerd zonder een heldere visie. PRO zal dan ook in het nieuwe jaar een initiatiefvoorstel Kunst en Cultuur indienen, zodat we eindelijk met een visie kunnen gaan werken.

Ook geen visie hebben we op een inclusieve samenleving. We krijgen Rijksgeld voor de anti-discriminatievoorziening, maar niemand lijkt van het bestaan te weten. Eigen beleid op een inclusie samenleving is er niet. Dan gebeurt het dat we op een belangrijk thema als emancipatie opeens subsidie verstrekken voor 'leuke damesactiviteiten' zonder doel. Het is ook angstvallig stil op bewustwordingsdagen zoals coming-out dag (11-10), wereldmensenrechtendag (10-12) of de dag tegen racisme (21-3). We nodigen de gemeente uit haar ogen te openen.

Voorzitter, een inclusieve samenleving gaat niet alleen over tolerantie en inclusiviteit, maar ook over armoede. Een rijke gemeente als de onze betekent ook hoge kosten. PRO vind het jammer dat onze aangenomen motie van vorig jaar voor een voedselbank binnen het bereik van onze inwoners nog niet tot een concreet resultaat heeft geleid. Immers, de inflatie is sindsdien alleen maar harder gestegen. Harder dan de inkomens kunnen bijbenen. Daarnaast is het weer herfst en 'winter is coming'. PRO zal een motie indienen om de lasten voor de lagere inkomens te verlichten voor de gemeentelijke belastingen. Want ja, voorzitter, we zijn een rijke gemeente, maar daarom is het des te belangrijker om die mensen niet uit het oog te verliezen die moeilijk in de samenleving kunnen meekomen.

En nog even dit: PRO vindt het terecht dat ook naar de kinderen en de ouderen gekeken wordt. Eenzaamheid onder jongeren en ouderen is een probleem en we zijn blij te zien dat hier actie op wordt ondernomen. En er was de afgelopen maanden veel aandacht voor de hulpbehoevende jeugd: we zagen het wankelen van Xonar en de misstanden van het Robertshuis. Vandaag lazen we ook over de financiële problemen van de Mutsaersstichting. In deze dossiers werken we samen met de andere gemeenten en dat maakt het soms ook erg ingewikkeld. Beslissingen over zaken die binnen onze gemeentegrenzen plaatsvinden, worden in Maastricht genomen. PRO vraagt het college dan ook om de samenwerking met de omliggende gemeenten onverminderd voort te zetten voor het beste resultaat. Zorg alleen wel voor een eigen visie.

3. Wonen

Voorzitter,

Het gaat niet goed met de woningmarkt. De uitdagingen waarvoor we staan zijn groot. Bouwen voor woning-urgenten, eigen jeugd, starterswoningen en alleen staande ouderen, en dat naar woonbehoefte in elke kern.

PRO wil een actiever beleid als het gaat om specifieke woonbehoeften van het moment. Wij streven naar creatieve oplossingen zoals tiny houses, kangeroe woningen, en flex-woningen. Maar ook naar bio-based systemen en bouwen met duurzame en gerecyclede materialen. Hier kunnen wij nog een inhaalslag maken. Als bijkomend voordeel zijn deze materialen vaak

goedkoper als de reguliere bouwmaterialen. Wij willen dat de gemeente het gebruik van bio-based en recycle bare materialen-gaat steunen in de vorm van subsidies. Niet alleen faciliteren maar ook daadwerkelijk stimuleren.

Er is in Eijsden-Margraten een opgave rondom de huisvesting van met name zorgvragers in diverse leeftijdscategorieën en statushouders. In de vorige begrotingsvergadering beloofde de wethouder afspraken te gaan maken met de woningbouwcorporaties. Hij zou aan de slag gaan met tiny houses op 4 locaties. Tot dusver lijken alle pogingen hieromtrent mislukt. Hoe kan de gemeente de woningcorporaties stimuleren om meer te doen. De woningcorporaties hebben hier immers geen baat bij. Wij maken ons hier ernstig zorgen over.

Gestreefd wordt naar het realiseren van starterswoningen voor een bedrag van 265.000 euro. Dit klinkt ons goed in de oren, maar hoe wil men dit concreet maken? In de praktijk zijn alle woningen die gerealiseerd worden veel duurder.

We gaan ruimhartig om met initiatieven die woonruimten realiseren in leegstaande en/of vrijkomende boerderijen en historische panden. Belangrijke voorwaarde blijft dat het initiatief past bij de plek en de omgeving. Ook in deze ideeën kunnen wij als PRO ons vinden. Als het maar gebeurt. En de gemeente faciliteert.

Om deze doelen te bereiken, moet gedacht worden aan actieve strategische grondverwerving en overige planologische instrumenten die beschikbaar zijn. Ook zal actief gestuurd worden op het maken en naleven van concrete prestatie-afspraken met woningcorporaties. Wij verwachten in deze concrete en urgente voorstellen van de wethouder.

4. Participatie

Het is als het zoeken naar de Heilige Graal. We weten dat die ergens moet liggen, maar we komen er met elkaar niet goed uit hoe we die moeten vinden. En dan hebben we het, meneer de Voorzitter, over de zoektocht naar een breed gedragen vorm van betrekken van onze burgers bij het uitzetten van beleid voor onze gemeenschap. We zijn als gemeentebestuur in het leven geroepen om de beste voorwaarden te scheppen voor het welzijn, noem het geluk, van onze bewoners. Het woord Gemeente drukt dit al uit. Wanneer er twijfels bestaan of datgene dat zich in het gemeentehuis afspeelt nog wel ten goede komt van de mensen, dan treedt er een andere gemeenschappelijkheid op, namelijk gebrek aan vertrouwen. Een alledaags verschijnsel, op alle bestuursniveaus, de Waterschappen niet uitgezonderd. En wij, Voorzitter, als bestuursniveau dat het dichtst bij de mensen staat, wij dienen het voortouw te nemen in het proces om dat vertrouwen bij die mensen te herstellen.

Maar waarom blijkt dat zo moeilijk? Zó moeilijk, dat, in weerwil van de hoge status die aan Burgerparticipatie wordt toegekend in de coalitie akkoorden van de afgelopen jaren, er nooit iets echt van de grond gekomen is. Stuurgroepen kwamen en verdwenen, bestuurlijke vernieuwing (zo warm omhelsd door onze wethouder als bouwsteen in het respect voor de ander) belandde in de stofdoekenmand en mondde uiteindelijk uit in een verordening die geen licht uitstraalde.

Dus, welke wegen slaan we in? Zullen we met elkaar afspreken dat we het niet moeilijker, niet zwaarder maken dan nodig is? Dat we gewoon ergens moeten beginnen? Dat we kijken wat in andere gemeenten tot stand gekomen is en we daaruit de Best Practices oplepelen? Dat we simpelweg bij onze collega's afkijken?

Voor PRO is burgerparticipatie een hoeksteen binnen het democratisch proces in onze samenleving. Wat kan leiden tot een inventief en creatief samenspel tussen betrokken burgers en degenen die door hun zijn gekozen om tot besluitvorming te komen. Dat politiek kan worden ervaren als belangrijk, maar ook als leuk. Om dat samenspel in het leven te roepen willen wij op het allerkleinste niveau beginnen, namelijk dat van de kernen binnen Eijsden-Margraten. We dienen hiertoe een MOTIE in, die een bescheiden start van het proces kan inluiden. We weten dat in het verleden kritisch werd gekeken naar de Dorpsontwikkelingsplannen, de DOPs. Maar in dat tijdsgewricht was dat ook niet zo gek en vreesde men de grote monden van de "usual suspects". De tijd heeft echter niet stilgestaan en we weten dan nu ook beter hoe we de vormgeving van burgerinvloed kunnen optimaliseren. Dus: niet meer Anders Durven Doen, maar Anders Doen!

Dank voor uw aandacht voor de bijdrage van Fractie PRO

Bijlage 2.

Eijsden Margraten Lokaal

Voorwoord

Voorzitter,

Deze algemene beschouwingen zijn een goede gelegenheid om kort terug te blikken op het afgelopen jaar. 2023 was wederom een bewogen jaar waarin de pandemie gelukkig naar de achtergrond verdween. Het is alweer ruim een jaar geleden dat Oekraïne werd binnengevallen door Rusland en de strijd daar, helaas nog steeds in alle hevigheid doorgaat. Tevens mogen we de oorlog tussen Israël en Hamas en de recente verschrikkelijke aardbevingen in Marokko en Turkije niet vergeten. Zomaar een aantal gebeurtenissen voorzitter die direct kunnen leiden tot een forse toename van de vluchtelingenstroom richting Nederland en daarom ook onze eigen gemeente.

De voorliggende begroting is in de basis een robuuste financieel sluitende begroting voor de jaren 2024 en 2025, met weinig ruimte voor (nieuwe) investeringen. Vanzelfsprekend spreekt EML op deze plek haar dank uit aan het college en de ambtenaren voor hun inzet voor zowel de opgestelde meerjarenbegroting als alle werkzaamheden die zij hebben verricht in het afgelopen jaar.

Programma 1
Kwaliteit van leven

EML maakt zich zorgen. De afgelopen maanden, maar ook de aankomende maanden zal het verschil tussen arm en rijk in onze maatschappij steeds zichtbaarder zijn. Landelijk is al aangetoond dat het niet alleen meer gaat om de huishoudens met de lagere inkomens. Ook de huishoudens met een middeninkomen komen in de problemen. Reden hiervan is onder andere een aanhoudende hoge inflatie en de nog altijd enorme energiekosten.
Naast de eerdergenoemde huishoudens hebben ook verenigingen, stichtingen en instellingen binnen onze gemeente te maken met deze fors stijgende kosten, met alle gevolgen van dien.

Voor EML is het dan ook onacceptabel dat mensen de komende maanden wederom in de kou komen te zitten of al zitten, vanwege het niet kunnen betalen van de rekeningen. Steeds meer sportabonnementen en lidmaatschappen moeten worden opgezegd en huishoudens blijken steeds minder in staat om voldoende gezonde voeding kopen. Tevens moeten verenigingen, instellingen en ondernemers interen op hun reserves om de deuren open te kunnen houden nu en in de nabije toekomst. Deze constateringen betreuren wij ten zeerste.

Vraag : - is het college bereid om de mogelijkheden te onderzoeken om extra middelen ter beschikking te stellen voor bovengenoemde doelgroepen? En dan zeker wanneer het gaat over huishoudens niet alleen de mensen die tot 120% van de bijstandsnorm ontvangen, maar juist voor de mensen die net boven die genoemde grens zitten?

Sport verbroedert en beweging bevordert de algehele gezondheid van onze inwoners. Sport is belangrijk voor de sociale samenhang in onze gemeente en draagt bij aan de verbinding tussen onze inwoners en de verschillende kernen.

Binnensport verenigingen van verschillende omvang hebben unieke behoeften en noden. De huidige subsidieregeling uit 2017 vertoont beperkingen hieromtrent. Wij vragen van het college en de organisatie aandacht voor de subsidie herijking op dit gebied in 2024.
Vraag : - kan het college bij de herijking beter rekening houden met het ledenaantal van de verenigingen?

Het niet kunnen betalen van contributie mag geen belemmering zijn voor deelname van een kind aan een sportvereniging. Gezien de hoge kosten neemt de kans toe dat steeds meer kinderen stoppen met sporten.
Vraag : - kan het college in kaart brengen hoeveel gebruik er gemaakt wordt van het jeugdfonds Sport & Cultuur? En is het college bereid om de criteria om in aanmerking te komen voor dit jeugdfonds te verruimen zodat meer personen van dit fonds gebruik kunnen maken?

EML maakt zich daarnaast grote zorgen over de gevolgen van armoede op de ontwikkeling van zowel jongeren als ouderen. Gevolgen zijn onder meer aanhoudende stress, een slechtere fysieke gezondheid, problematische schulden, een negatief zelfbeeld en uiteindelijk sociaal isolement. Ook kan de aanhoudende armoede leiden tot psychische problematiek. EML is daarom verheugd te zien dat er met ingang van dit jaar is geïnvesteerd in een consulent welzijn jeugd met 2024 als pilot jaar.
Doel van deze consulent is te zorgen dat er vroegtijdig en laagdrempelig hulp geboden kan worden zodat een verergering van de hulpvraag voorkomen kan worden. Vroeg signalering blijft een bijzonder belangrijk pijler binnen dit domein.
Eind 2024 zal bij een evaluatie bekeken worden of er sprake is van reductie bij de instroom in de maatwerkvoorzieningen.

Niet eerder benoemd, maar zeker niet minder belangrijk blijft EML zich zorgen maken over de stijging van de tarieven voor de geïndiceerde jeugdhulp. Als deze stijging blijft voortduren, en zo ziet het er wel naar uit, zullen wij de komende jaren fors meer gaan betalen voor de benodigde jeugdhulp terwijl er in principe, minder kinderen gebruik gaan maken van de jeugdhulp.

EML vindt het een noodzaak dat een buurtbemiddelaar wordt aangesteld, dit om problemen tussen buurt/straatbewoners voortijdig op te pakken om te voorkomen dat deze escaleren. De problemen ontstaan meestal door meningsverschillen en ergernissen over groen, erfafscheiding, geluid, etc.
Vraag: Wanneer kunnen we een inzetbare buurtbemiddelaar verwachten?

Programma 2
Landbouw, landschap en plattelandseconomie

EML is trots op onze ondernemers, zij bieden werkgelegenheid en geven vorm aan onze lokale economie; van de lokale middenstander, de supermarkteigenaar, kleine of grote dienstverleners, boeren en ZZP'ers etc. Kortom zij zijn cruciaal voor de economische vitaliteit binnen onze gemeente. De coronasteun heeft destijds vele bedrijven overeind gehouden, maar nu moeten ze alsnog vaak verkregen gelden terug betalen en dat komt bij velen hard aan in een tijd waarbij de kosten fors blijven stijgen. Een onvermijdelijk gevolg is dat de faillissementen van onze kostbare ondernemers flink toe neemt.
Vele ondernemers hebben op dit moment een betalingsregeling met de belastingdienst vanwege een 'coronaschuld'. Vanaf september moeten zij de schuld echter aflossen en niet iedere ondernemer heeft hier de middelen voor.
Vraag : - wat denkt het college te kunnen doen, om de ondernemers die in de problemen zitten te helpen?
Vraag : - wat is de stand van zaken van Broodfonds Zuid-Limburg? En welke rol ziet het college voor zichzelf om dit soort initiatieven bij bedrijven onder de aandacht te brengen?

EML is voorstander ervan om ruimte te geven voor het aanplanten van de fijnspar, zodat het immaterieel cultureel erfgoed "Denhalen" ook in de toekomst als traditie behouden blijft in onze verschillende kernen. Tevens steunt EML lokale initiatieven die bijdragen aan bomen-, hagen- en bosaanplanting alsmede de bijdragen aan het vergroten van de biodiversiteit en het bijen welzijn.

Belangrijk is de bescherming, het herstel en de uitbreiding van de authentieke landschapselementen in onze gemeente. Deze kleine landschapselementen (zoals hagen, poelen, bosjes, graften, bomenrijen) vormen, naast de functie die ze hebben voor dier- en plantensoorten, ook een visueel aantrekkelijk element.

EML ondersteunt, gezien de toename van het aantal stoppers in de landbouwsector dat er wordt meegedacht en meegewerkt aan het wijzigen van agrarische kavels als die functie past binnen het landschap en de directe omgeving. Dit ter voorkoming van leegstand, verloedering en ongewenste ontwikkelingen binnen ons mooie landschap.

EML wil ook inzetten op een toekomstbestendige natuur inclusieve landbouw, waarin letterlijk en figuurlijk ruimte geboden wordt aan diversiteit en nieuwe vormen van ondernemerschap. E.e.a. zoals ook voorzien is in de uitwerking van de gebiedsvisie Middenterras Bemelen-Mesch.

EML is voorstander van het op lokaal niveau stimuleren van de bewuste productie en consumptie van duurzaam voedsel. Dit willen we doen door op scholen aandacht te vragen voor gezond en duurzaam lokaal voedsel en reductie van voedselverspilling.

EML staat positief ten opzichte van initiatieven en innovatieve ontwikkelingen van reeds gevestigde en nieuwe ondernemers in de vrijetijdseconomie.

EML zal echter waken voor te veel toeristische, recreatieve overdruk. Te veel bezoekers, te veel toeristisch verkeer, te veel evenementen legt een druk op de leefbaarheid van de kernen maar legt ook een druk op het bijzondere landschap. Derhalve zijn we als partij voor het inzetten op kwaliteit en spreiding.

EML wil een aantrekkelijke wandel- en fietsgemeente blijven. Uitbreiding van het aantal fietsroutes is niet nodig. Voor EML telt hierbij de kwaliteit en niet de kwantiteit. Tevens wil EML de lokale economie blijven stimuleren. Zo dragen we bij aan werkgelegenheid voor onze inwoners en eventuele innovatieve ideeën voor de toekomst.

Programma 3
Duurzaamheid en klimaat verandering

De gemeente Eijsden-Margraten dient altijd het belang van onze inwoners voor ogen te houden wanneer er maatregelen genomen moeten worden in het kader van duurzaamheid en klimaatverandering. Optimaal dient in deze het motto te zijn, en niet maximaal. We moeten ons niet laten leiden door de waan van de dag. Eijsden-Margraten kan de verandering van het klimaat niet tegenhouden. Maatregelen dienen daarom gericht te zijn op klimaatadaptatie.

EML is van mening dat zonneweides en windmolens niet in ons prachtige landschap horen en zien daarom liever daken gevuld met zonnepanelen. Er moet gekeken worden naar monumentale gebouwen hoe deze te verduurzamen en waar mogelijk moet hierin de regelgeving versoepeld worden.
Een mix van verschillende energiebronnen zal niet alleen nu, maar ook in de toekomst nodig zijn om alle huishoudens te voorzien van voldoende energie. Onze gemeente dient onderzoek naar en investeringen in kernenergie actief te ondersteunen.

Wij moeten de wateroverlast aanpakken die burgers steeds meer hebben door de hoeveelheid en intensiteit van de neerslag.

Vraag : - Welke maatregelen kunnen getroffen worden om herhaling zoveel mogelijk te voorkomen?

Programma 4
Wonen en Leefomgeving

De druk op de woningmarkt in Nederland en ook in Eijsden-Margraten blijft onveranderd groot. De vraag is hoe de woningmarkt zich gaat ontwikkelen nu de rentes nog altijd stijgende zijn. EML pleit ervoor om woningen binnen onze bebouwde dorpskernen te realiseren en oog te hebben voor alternatieve vormen van bouwen zoals snelle en kwalitatief goede bouw van tijdelijke woningen. Indien dit niet voldoende mogelijkheden biedt dan is EML voor het bouwen buiten de rode contouren. We zullen een motie indienen m.b.t. flexwonen op eigen erf.

EML wil de doorstroom van bewoners bevorderen via de ontwikkeling van betaalbare seniorenwoningen. Gezien de noodzaak tot woningbouw vindt EML een actiever grondbeleid wenselijk. In het bestuursakkoord wordt er afgesproken meer woonruimte te realiseren in leegstaand vastgoed. Wij zullen een motie indienen om de mogelijkheid te bekijken voor het realiseren van woonruimte in het voormalig Gemeenschapshuis te St. Geertruid.

Nieuwe woningen betekent ook nieuwe uitbreidingen. Dit betekent dat er ook nieuwe straten komen en deze ook een naam moeten krijgen. Recentelijk is meer bekend geworden over het niet zo fraaie verleden van Prins Bernhard. In onze gemeente zijn in Cadier en Keer, Eijsden en Margraten straten vernoemd naar deze persoon. Het is duidelijk dat deze persoon dit eerbetoon niet verdiend. Het wijzigen van de namen leidt tot veel kosten voor inwoners, ondernemers en de gemeente. Om de kans op herhaling van dit soort gevallen te verkleinen komt onze fractie met een motie over het geven van straatnamen.

In Eijsden-Margraten zijn er diverse kernen die zeer slecht bereikbaar zijn met openbaar vervoer. Goed openbaar vervoer is van cruciaal belang voor de leefbaarheid en gaat de vergrijzing in de regio tegen. Het zorgen voor goede en frequente bus- en treinverbindingen is een taak van de provincie. EML is dan ook blij dat in de programmabegroting aangegeven wordt dat de gemeente Eijsden-Margraten zich blijft inzetten voor een goed functionerend vervoersnetwerk binnen onze gemeente.

Er mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen meer gebruikt worden in de openbare ruimte op trottoirs en goten om deze onkruid vrij te houden. De onkruidbestrijding gebeurt op een alternatieve wijze, namelijk middels vuur en heet water. De methode is vele malen minder efficiënt. Meer onkruid leidt tot onveilige situaties en tot verminderde waterafvoer. Om dit tegen te gaan zal onze fractie hierover een amendement indienen.

Programma 5
Bestuur en dienstverlening

De dienstverlening naar onze burgers is verbeterd maar kan nog veel beter. Te lang wachten de burgers nog op een reactie van de gemeente na bijvoorbeeld het aanvragen van een vergunning. EML hecht er daarom waarde aan dat de gemeente toegankelijk is, met een

goede dienstverlening en waarbij participatie van de burgers, zowel jong als oud vergroot wordt.
Vraag : - wanneer gaat het eerste spreekuur van onze burgemeester en wethouders plaatsvinden en met welke regelmaat gaat dit gebeuren?

In onze begroting is er niet echt gezocht naar lastenverlichting voor onze inwoners. De OZB stijging heeft plaatsgevonden volgens inflatie en de afvalstofheffingen zijn met ruim 20% gestegen. Dit zijn enkele voorbeelden waarbij zichtbare lastenverhoging worden geconstateerd voor onze inwoners. De hondenbezitters betalen nog altijd de meeste hondenbelasting van alle Zuid-Limburgse gemeenten. Wij begrijpen dat deze inkomsten welkom zijn voor onze gemeente, doch met deze inkomsten wordt er weinig tot niets gedaan in het belang van de hondenbezitters.

EML ondersteunt dat er een beweging in gang gezet wordt, waarbij we als organisatie en het bestuur gezamenlijk de focus verleggen van een over het algemeen intern georiënteerde houding, naar een open en extern gerichte houding. Waarbij men actief en verbindend naar buiten treedt.
Hierdoor ontstaat vernieuwing van de democratische cultuur, waarbij onze inwoners serieus worden genomen en ruimte wordt geboden om invloed te hebben (burgerinitiatieven) op hetgeen hen direct aangaat.
EML steunt het motto van onze dienstverlening volledig, namelijk dicht bij mensen.
Uitgangspunt is dat onze gemeente gemakkelijk bereikbaar is en blijft voor alle betrokkene;
Kernbegrippen bij de servicegerichtheid zijn: tijdig, begripvol, deskundig, eerlijk en duidelijk en daar hebben wij allen gezamenlijk onze rol en verantwoordelijkheid in te nemen.

Voorzitter, het is geen tijd om nu achterover te leunen. Laten we met daadkracht, visie en transparantie werken aan een duurzame en bloeiende gemeente. EML gelooft dat we met de juiste maatregelen en de betrokkenheid van onze inwoners aan een nog positievere toekomst kunnen bouwen. Immers: Samen maken we Eijsden-Margraten.

EML beschouwt de wijze waarop de fracties en het College constructief in deze begroting hebben samengewerkt, met behoud van de eigen identiteit en respect voor elkaars meningen, als bijzonder waardevol. Waarvoor dank aan college, ambtenaren en alle fracties.
EML kan instemmen met de begroting en ziet in dat er de komende jaren nog flink wat hindernissen te nemen zijn. We zullen in ieder geval onze verantwoordelijkheid hierin niet uit de weg gaan.

Laten we als bestuur van Eijsden-Margraten blijven werken aan een nog mooier, nog veiliger, nog duurzamer en nog socialer Eijsden-Margraten.

Bijlage 3

ODE open democratisch eerlijk

Voorzitter, beste collega's,

ODE steunt de beslissing van het college om te kiezen voor een begroting die inzichtelijk maakt tegen welke tekorten we na 2025 aanlopen. Het laat echter ook zien dat een begroting zich voegt naar de wens van het college. Had uw college een ander besluit genomen dan was er een positieve meerjarenbegroting geweest.
ODE vindt het goed, dat we ons als gemeente verweren tegen de plannen van het Rijk om de gemeenten te korten. Zeker nadat het rijk al jaren taken op ons bord schuift, zonder voldoende middelen om ze uit te voeren. We hebben bewondering voor hoe, met name in het sociaal domein, het toch nog lukt om doelen te bereiken.

Daarmee steunen we niet per se de begroting zelf.

Kwaliteit van leven

In onze gemeente, die over het algemeen welvarend is, wonen mensen onder omstandigheden die wij voor onze kinderen niet zouden accepteren, laat staan dat we er zelf genoegen mee nemen.

Zonder schaamte kiest het college al jaren voor slechte huisvesting voor statushouders, die zonder dat zij daar zelf enige zeggenschap in hadden, naar onze gemeente zijn verwezen voor huisvesting. Elk jaar moeten we 10-tallen mensen een woning geven en dat lukt niet. Daarom hebben we containers in gebruik genomen en maakten we woningen in voormalige schoolgebouwen. Slecht geïsoleerde onderkomens waarin je je arm stookt in de winter en 's zomers gestoofd wordt.

Ik spreek nu over de locatie Noorbeek. Uw college wil daar niets aan doen, omdat het na 2027 deze school wil slopen voor nieuwbouw. Deze situatie duurt nu al zes jaar. Het is een schande. zeker omdat de raad 350.000 euro uittrok om de onderkomens voor statushouders in orde te maken. Uw college koos bij de school voor verven en vergroten van de woonruimte, maar verzuimde de basis te verbeteren. Zo kon Eijsden-Margraten grote gezinnen kwijt, tegen lagere kosten. Waarom sloegen de wethouders sociaal domein en klimaat niet met de vuist op tafel? ODE kan maar een conclusie trekken: Geld vindt uw college belangrijker dan mensen.

Behalve wonen moeten statushouders integreren. In onze gemeente wonen Arabischtalige mensen, die onze taal goed spreken en het Engels machtig zijn. Geef hen een sleutelrol bij de integratie en maatschappelijke betrokkenheid van nieuwkomers. Niet als vrijwilliger, maar een betaalde baan en zet ze in om ons doel te bereiken: een samenleving waarin iedereen mee kan doen.

Eijsden-Margraten is een sterk vergrijzende gemeente. Van ouderen verwacht de overheid, dat ze zo lang mogelijk thuis blijven wonen ook als ze meer zorg nodig hebben. ODE kijkt naar de manier waarop dit college daarmee omgaat. De zorg is nu wel goed geregeld, maar we voorzien ook, dat het steeds meer gaat kosten en hoelang is het nog op deze manier vol te houden? Verwacht het college van onze mantelzorgers, dat ze langdurig dubbele huishoudingen gaan voeren, want die kant gaat het op. Bovendien zijn mantelzorgers zelf vaak niet meer de jongsten. De komende 20 jaar zal dat probleem steeds meer op de jongere generaties gaan drukken. Het verenigingsleven zal

op een andere manier moeten kijken naar haar sociale functie en daar ook samenwerking in zoeken. Wellicht helpt de geplande maatschappelijke subsidie daarbij.
ODE wijst al langer op sociale woonvormen als hofjesbouw, maar we zien dit niet opgepakt worden door dit college. Daarnaast kunnen Tiny Houses zowel praktisch als sociaal heel geschikt zijn voor senioren. Zeker als ze samen staan met woningen voor alleengaande jongere mensen. Ook dat zien we niet terug in het beleid van dit college.

Landbouw, landschap en plattelandseconomie

De afgelopen jaar hebben we als gemeente enkele goede stappen genomen om ons landschap te versterken. We hebben een landschapsfonds, dat middelen geeft om aan de slag te gaan. Elk jaar, voegen we daar circa 2 ton aan toe. Dit is geen bedrag waar je bergen mee verzet, maar in elk geval is het structureel en niet ontvreemdbaar door andere portefeuilles, zoals het vorig jaar gebeurde met de 1 miljoen voor natuur- en landschapsontwikkeling. Gelukkig heeft de raad via deze begroting de kans om dat recht te zetten. ODE is in elk geval blij met de toezegging dat het geld uit het landschapsfonds niet naar toeristische plannen gaat, maar daadwerkelijk naar het herstellen en vergroenen van ons landschap.

Inmiddels zijn de meeste mensen zich ervan bewust, dat de landbouw een transitie moet doormaken. Ook de boeren. 80% wil naar een natuurinclusieve vorm van landbouw en 50% daarvan wil dat zelfs binnen 10 jaar. Daarvoor hebben onze boeren ruimte nodig, meer land in plaats van minder. Door ons woningbouwbeleid, dat almaar meer mogelijkheden schept om in het buitengebied te bouwen, bedreigen we de toekomst van met name jonge boeren. Ook hier wreekt zich de weinig vernieuwende kijk op wonen van dit college. Kapitalen laat de raad liggen door voor bouwen buiten de rode contouren alleen een compensatie in groen te vragen en de financiële component voor wonen op te heffen. Wanneer de plannen van het college doorgaan, gaat het om tonnen.

Spuitcirkels gebruikt het college te pas en te onpas als argument. Bij projecten die het college onwelgevallig zijn, worden ze als tegenargument opgevoerd, bij projecten die het college bevallen, blijkt er altijd een mouw aan te passen. Ondertussen zien de boeren de bebouwing, ook de toeristische, oprukken.

Toerisme is een belangrijke inkomstenbron voor veel van onze inwoners, maar ook een bron van ongenoegen. In het weekend en de vakantieperiodes is het druk, lawaaiig en vuil. Team Heuvelland, dat daar paal en perk aan moest stellen, bleek een tandeloos monster dat gedoemd was ten onder te gaan. Te bang om effectief te werken. Jammer dat het bovendien moeilijk bleek om samen te werken met onze inwoners. We kregen van hen een prachtig plan voorgelegd en een serieus aanbod om gebruik te maken van het uitdaagrecht. Dit college doet er niets mee. En zo gaan we de vierde winter in na de motie die Team Heuvelland in gang zette.

Hoe kunt u bewaken dat er een balans is tussen toerisme en leefbaarheid als u geen zicht heeft op het aantal toeristische overnachtingen in onze gemeente? U vertrouwt er maar op dat de BsGW van alle adressen belasting int. Wie controleert dit?
Toeristische ondernemers vragen al 10 jaar om een overleggroep. Waarom maakt u geen gebruik van hun kennis en ervaring? Ondertussen blijft u wel geld uit geven aan onderzoeken en deskundigen van buiten. Zo staat er nu ook weer een onderzoek in deze begroting naar een fietsroute waarvan de raad al diverse malen heeft aangegeven, dat hij die niet wil.

Duurzaamheid en klimaatverandering

ODE maakt zich natuurlijk zorgen over de klimaatverandering. In onze gemeente is het misschien nog te overzien, maar ook hier hebben we steeds vaker extreem weer met vervelende en soms gevaarlijke gevolgen. Je kunt op je vingers natellen, dat wanneer de wereld onbewoonbaarder wordt door droogte of overstromingen, steeds meer mensen naar bewoonbare delen moeten uitwijken. De problemen die we tot nu ervaren hebben, zullen zoals voorspeld alleen maar groter worden. Onze gemeente kan een klimatologische oase zijn en vanuit die positie veel betekenen voor de omringende gebieden. Daarom is het hoog tijd voor een assertieve en actieve houding.

ODE ziet veel mogelijkheden om meer te doen.We noemen er een paar.

- College, beschouw het landschap niet langer als toeristisch gebruiksvoorwerp, maar zie op de eerste plaats het belang ervan voor klimaat en natuur. Het maakt ons gebied cruciaal voor de ons omringende versteende omgeving, wat ook de gedachte is achter het de doelstelling van het Middengebied.

- Onze kernen verstenen in plaats van dat ze vergroenen. Margraten, bijvoorbeeld, was deze zomer zeker 5 graden warmer dan zijn omgeving. Doe daar wat aan. ODE blijft wijzen naar onze Duitse buren waar een Tegeltaks bestaat, zodat je belasting betaalt voor de verstening in je tuin.

- 100 % stikstofvrij bouwen is wellicht utopisch, maar de oude manier telkens ruim baan geven, omdat het te duur zou zijn om met duurzame materialen te bouwen, is een zwaktebod. U kunt een initiatiefnemer niet dwingen, zegt u. ODE zegt: u kunt meer dan u durft.

- Stikstofproblemen aanpakken is ook streven naar minder gemotoriseerd woon-werk en toeristisch verkeer. Maar ook landbouwverkeer kan kleiner en schoner.

- Help boeren extensiveren. Stel dat niet uit.

- Klimaatverandering en duurzaamheid zijn onderwerpen bij uitstek om samen te werken met inwoners. De vele hoogopgeleide en technisch ervaren inwoners van onze gemeente betekenen een schat aan kennis en ervaring.

Voorzitter, tijdens de interessante bijeenkomst van de door de gemeente geïnitieerde werkgroep Korte Ketens in de Cittaslowmaand in Oos Heim, werd gewezen op het verschil tussen duurzaam en regeneratief denken. Duurzaamheid wil in stand houden wat er is, regeneratie gaat verder: dan ben je bezig met herstel en versterking. Je maakt de situatie dus beter dan hij is. Een les die dit college helaas miste, omdat geen collegelid bij dat symposium aanwezig was.

Wonen en leefomgeving (Hanneke)

Wij vragen ons af welke woonproblemen dit college oplost. Wat we in onze gemeente nodig hebben zijn sociale huurwoningen, kleinere woningen voor één- of tweepersoonshuishoudens, woonplekken die een sociale interactie bewerkstelligen zoals hofjes, en tijdelijke woningen die snel en duurzaam woningnood aanpakken, zonder dat er nieuwe huizen bijkomen die in de komende jaren leegstand veroorzaken.

De plannen die het college ontvouwt vallen vooral op door meer van hetzelfde. Alleen maar nieuwbouw. Traditionele nieuwbouw in traditionele vormen, zelfs op landbouwgrond. Het lijkt alsof uw college niet voor onze inwoners bouwt, maar een landelijk probleem aangrijpt om een bouwdrang te bevredigen.

Tenzij dit bouwbeleid tot doel heeft het inwoneraantal op te krikken, mist het zijn doel. Nieuwe jonge gezinnen heeft deze gemeente zeker nodig, maar waarom richt het beleid zich niet veel meer op het verbeteren of vervangen van bestaande woningen, zodat bestaande bouw voor een nieuwe generatie interessant wordt? Heeft u eigenlijk wel zicht op de te verwachten leegstand?

Bij bouwbesluiten kijkt u naar wat landelijk is voorgeschreven, maar ondertussen hangen de rookuitgangen voor kachels in Poelveld Eijsden op ademhoogte, terwijl die op nokhoogte zouden moeten zitten. Maak een punt van gezondheid! Pas dit nu al aan in de APV en wacht niet op de omgevingswet.

Mobiliteit is essentieel voor onze inwoners, zeker voor kleine kernen die veraf liggen van voorzieningen als winkels, bibliotheek en huisarts . Wie zelf autorijdt of op de fiets kan springen voelt de noodzaak pas wanneer dat niet meer lukt. Afhankelijk zijn van vervoer door anderen is een beperking van de vrijheid. Deze voel je minder wanneer er een goed georganiseerd vervoersnetwerk ligt met een lage toegankelijkheid. Denk aan OV dat goed op elkaar aansluit, deelvervoer, oproepbaar vervoer, of een chauffeernetwerk als in Margraten. Voor een prijs die het gemis van eigen vervoer minder erg maakt.

In een plattelandsgemeente moet je inventief zijn en willen investeren. Op dit moment kunnen huishoudens in onze gemeente niet zonder auto, zelfs als je veel op de fiets doet.
Toch zou ODE ervoor willen pleiten de auto wat minder leidend te maken bij het inrichten van ons wegennet. Vertraag het tempo van gemotoriseerd verkeer binnen de bebouwde kom, weer vrachtverkeer en groot landbouwverkeer uit de kernen en stel eisen aan het verkeer dat op holle wegen mag rijden. Geef fietsers meer ruimte en vaker voorrang en houd de fietspaden berijdbaar in de herfst en de winter. Laten we echt de fiets- en wandelgemeente worden, die we zeggen te zijn.

Dan belichten we nog even extra het parkeren in Eijsden. Het college durft na ruim 10 jaar onderzoek nog steeds geen besluit te nemen. Het verwijt de inwoners dat 'ze hun zin willen hebben', maar doet niets met de positieve en deskundige inbreng van diezelfde inwoners.

Bestuur en Dienstverlening

De burgemeester maakte excuses aan de inwoners van Rijckholt. Het college had niet voorzien dat haar besluit over het Domushuis zo'n impact zou hebben. Mooi en netjes, maar gaan we hier een gewoonte van maken? Staat de burgemeester over een half jaar in de Bloesemgaard in Margraten tegenover kokende inwoners om te vertellen, dat ze niet hadden voorzien wat de gevolgen waren van het collegebesluit als daar een appartementencomplex verrijst? Denken we nog eens terug aan de problemen die het Bibihuis in Gronsveld veroorzaakte en de landschappelijke ramp die zich in Bemelen voltrok door de bouw van een buitenproportionele paardenstal? Overal hadden de inwoners het nakijken en overal met hetzelfde argument: het mag van de wet.

Een gemeente moet in staat zijn om haar beslissingen met een menselijk oog te nemen. Nu wordt alles afgemeten aan regeltjes. Past iets binnen het bestemmingsplan, dan krijgt de initiatiefnemer ruim baan. Wanhopige, boze, of bezorgde inwoners die zich tot de gemeenteraad willen wenden, mogen een briefje schrijven, dat stilletjes in de postbox terecht komt ter afdoening door het college. Als ze willen inspreken bij de vergaderingen dan wordt hen dat onmogelijk gemaakt, omdat hun verhaal niet past tussen de regeltjes van de raad. We hebben een Reglement van Orde dat tegen onze inwoners werkt. Dat moet anders.
Inwoners die om een gesprek vragen met de burgemeester of een wethouder wachten maanden op een afspraak, raadsleden trouwens ook. Zelfs als het om onderwerpen gaat waarbij integriteit in het geding is.
Uw college schermt met termen als 'respect' en 'zorgvuldig proces', maar dat zijn woorden die

steeds meer aan betekenis verliezen. We hebben zelfs een wethouder, die mensen meewarig uitlacht als ze met hem proberen te praten. Inwoners worden ziek van deze overheid en het laatste vertrouwen verdwijnt in het putje.

ODE vermoedt dat onze nieuwe burgemeester deze situatie niet wil, sterker nog ODE wil, dat onze nieuwe burgemeester serieus aan de slag gaat om dit te veranderen. Wij vragen het college daarom dringend om een herschikking van de portefeuilles, zodat de meeste interne, aan de organisatie gerelateerde, aangelegenheden bij de burgemeester terechtkomen en de wethouders zich bezighouden met de uitvoering.

Voor zover onze beschouwing. Rest ons de ambtelijke organisatie oprecht te bedanken voor de inspanningen bij de voorbereiding van deze begrotingsvergadering en de tijd die ze vrijmaakten voor onze fractie.

ODE

7 november 2023

Hanneke Koene Maria Janssen-Rutten

Bijlage 4

CDA EIJSDEN-MARGRATEN

FOCUS IN ONZEKERE TIJDEN

Eijsden-Margraten, 7 november 2023

CDA-fractie

Erwin Debie
Niels Duits
Jos Oostenbach
Roger Ritzen
Nadine Steijns-Huids

ALGEMENE BESCHOUWINGEN ***CDA***-FRACTIE 7 NOVEMBER 2023

INLEIDING

Voorzitter,

De tweede begrotingsronde van het bestuursakkoord 'Goed leven in elke kern' ligt voor ons. Dat is waar de begroting voor is, vooruit kijken naar volgend jaar. Waar ligt onze focus nu en waar focussen we ons op voor die stip ver op de horizon. Waarin we als gemeente onze verantwoordelijkheid nemen voor lokaal en verder weg, voor nu en later.

We zijn een fantastische gemeente om te wonen, werken, recreëren - te leven - en daarin moeten we blijven investeren. We staan voor grote uitdagingen op heel veel vlakken en voor mooie kansen. 'Goed leven in elke kern', waarbij mensen, inwoners naar elkaar omzien.

Een groot gedeelte van onze inwoners hebben het goed in onze gemeente. Een mooi huis, werk en inkomen, een sociaal leven, een goede gezondheid. 'Goed leven' is echter niet vanzelfsprekend en mag ook nooit als vanzelfsprekend worden opgevat. Sociale, economische en maatschappelijke uitdagingen moeten we aangaan en dus moeten we ook bijsturen en veranderen.

Zo is woningnood in onze gemeente, net zoals in de rest van Nederland, uitermate hoog. Zijn kosten voor levensmiddelen, bouwmaterialen en benzine drastisch gestegen en worden vaste lasten steeds duurder. Ook leven mensen in onze gemeente in eenzaamheid.

Daarnaast komen in onze gemeente ook gezinnen die op een andere plek in de wereld hun veilige thuis hebben moeten achterlaten. Laten wij deze inwoners warm ontvangen en een veilige plek bieden. Dat geldt eveneens voor andere woonurgenten, hier mogen we onze ogen niet voor sluiten.

Voor ons ligt in financieel opzicht een evenwichtige begroting. Het merendeel van de uitgaven ligt buiten onze macht, maar daar waar we wel op kunnen sturen moeten we goed benutten om onze ambities waar te maken. De begroting die voor ons ligt is voor komend jaar weliswaar in evenwicht, maar laat ons ook de financiële situatie zien vanaf 2026. Dat baard ons allen zorgen. Het is goed dat dit ook zichtbaar is gemaakt in de meerjaren begroting om toekomstige tekorten, bij ongewijzigd beleid, te laten zien.

Afgelopen jaar is een start gemaakt met de ambities uit het bestuursakkoord waar we komende jaren op verder bouwen. Een koers waaraan we blijven vasthouden en daar waar nodig bijsturen, aanscherpen of versnellen. De wereld om ons heen veranderd snel en daarop moeten we continu anticiperen. Onze ambities blijven onverminderd hoog.

In onze gemeente heerst een enorme bevlogenheid en inzet. Met onze ambities, eisen we en verwachten we veel van onze ambtenaren en collegeleden. Focus brengen in wat we graag willen en wat we moeten. Op papier zien we heel veel goede voornemens en intenties, maar is het is zaak dit ook in de praktijk te brengen en ervoor te zorgen dat het ook meer voelbaar en zichtbaar wordt voor onze inwoners. Wanneer we afspraken maken, houden we ons aan die afspraken. Daar kan nog wel een tandje worden bijgezet.

Tijden de voorbereidingen bleef mijn aandacht steken bij een quote *'het gaat er niet om of je binnen of buiten de lijntjes kleurt, het gaat erom dat je je eigen tekening maakt.'* Onze tekening van deze gemeente. Wij als CDA willen graag ons vertrouwen uitspreken aan dit huis en haar medewerkers. Echter, met doorzettingsvermogen en meer lef. Wat hebben wij nodig? En wie hebben wij daarvoor nodig? En dat we weigeren op te geven als het moeilijk is. Dat we durven fouten te maken, want van fouten kun je leren. Door niets te doen of niet meer te durven, risico's te vermijden, dan kan inderdaad niks fout gaan, maar er gebeurt daardoor ook niet veel. Je leert wel iets door na te denken over hoe het de volgende keer anders of beter kan. Het is onze overtuiging dat het merendeel van de raad het college wel steunt om af en toe buiten de lijntjes te kleuren als dat verantwoord is en de burger dient. Maak die eigen tekening! – couleur local!

KWALITEIT VAN LEVEN

De ingezette lijn voor een gezond verenigingsleven, toekomstbestendig onderwijs, ontmoetingsruimten, sport en beweging, trendbreuk, zorg op maat met focus op kostenbeheersing en kunst en cultuur wordt voortgezet. Het betreft ambitie omgezet in daadkracht waarbij we de uitrol nauw in de gaten zullen houden. Zoals ook vorig jaar aangegeven hebben we als gemeente niet direct zicht op welke inwoners het moeilijk hebben om de eindjes aan elkaar te knopen. Hier moeten we alert op blijven.

Het verenigingsleven is en blijft een belangrijk anker en daar moet aandacht naar toe blijven gaan. Als gemeente faciliteren wij dat met transparante, geen onnodige regeldruk en goede communicatie en participatie. We zien dan ook in 2024 de actief faciliterende vergunningen aanpak richting verenigingsleven graag tegenmoet. Want dat is toch echt niet hoe verenigingen het nu namelijk ervaren. Ook kijken we uit naar de maatschappelijke stimuleringssubsidie. Ook hier mogen we de randjes opzoeken en moeten we voorkomen nog meer regeltjes te maken. We blijven als gemeente verenigingen ondersteunen wanneer zij vragen hebben op het gebied van bijv. aanpassingen accommodaties, aanbieden activiteiten en de mogelijkheden van het verbreden van hun (maatschappelijke) rol. Het herijken van het subsidiebeleid moet toegankelijk zijn en een duidelijke meerwaarde bieden. Behoudt wat goed is en verbeter daar waar nodig.

In het kader van preventie en gezondheid dienen wij een motie in ten behoeve van het bevorderen en behouden van lokaal fruit op basisscholen, waarbij we inzetten op samenwerking met onze lokale fruittelers. Daar waar we ervoor kunnen zorgen dat kinderen een goede start kunnen maken, moeten we dat faciliteren.

LANDBOUW, LANDSCHAP EN PLATTELANDSECONOMIE

De agrarische sector staat nog steeds onder druk. We hopen dat de regisseur landbouw een positieve bijdrage levert en een helpende hand biedt aan de agrarische ondernemers. Daarnaast moeten we blijven faciliteren en stimuleren in innovatieve oplossingen en nieuw ondernemerschap.

Biodiversiteit en landschappelijke attractiviteit hangen samen met een goed beheer van het landschap. We moeten oog blijven houden voor de samenhang tussen al deze elementen: ondernemerschap, onderhoud, natuur, biodiversiteit, het landschap, lokale producten; integraal; het is ons visite-kaartje. Bloemrijke akkerranden is een van de onderdelen waar afgelopen jaren op is ingezet. Dit moeten we blijven voortzetten en uitbreiden.

De vrijetijdseconomie is een mooie aanvulling in onze gemeente, waarbij we de balans moeten blijven bewaken op toeristische en recreatieve overdruk. We zijn en willen een aantrekkelijke wandel- en fietsgemeente blijven. Daarbij zetten we in op kwaliteit en niet op kwantiteit. Grootschalige ontwikkelingen worden uitgesloten. Cittaslow is en blijft een mooie branding waarbij de manier van leven, het landschap, economie en vrije tijd samenkomt. Dit mag uitgesprokener tot uiting komen.

DUURZAAMHEID EN KLIMAATVERANDERING

De uitdagingen op het gebied van duurzaamheid en klimaatverandering blijven de komende jaren groot willen we in 2050 energieneutraal, volledig aardgasvrij en circulair zijn. Zeker met een groot aandeel particulier vastgoed en ons kwetsbare landschap. De wereldwijde ontwikkelingen en steeds extremer wordende weersomstandigheden, zoals hoogwater, hittestress en stort- en hagelbuien maakt dat we tempo moeten maken in de energietransitie. Ook hebben we afgelopen jaar weer flink en meerdere malen wateroverlast gehad in onze kernen.

Het waterprogramma hebben wij vorig jaar vastgesteld, maar gezien de ontwikkelingen - steeds heftigere regenbuien in een kort tijdsbestek - is onze vraag of ambities uit dit waterprogramma voldoende oplossingen bieden. Wat verwachten wij daarin ook van onze burgers? En welke oplossingen krijgt de burger waarvoor hij betaald? We hebben mogen vernemen dat bij wateroverlast de gemeente slecht bereikbaar is en niet de proactieve houding wordt aangenomen zoals we dat graag zouden willen. Hoe maken we onze inwoners hierin wegwijs?

Het grote aandeel particulier bezit maakt ook dat inwoners voor een groot deel zelf verantwoordelijk zijn voor het verduurzamen van hun woningen. De stijging van de energieprijzen maakt de noodzaak financieel gezien nog tastbaarder voor iedereen. Het verduurzamen van een woning is niet goedkoop. Wet en regelgeving, met name rondom flora en fauna maakt het er niet makkelijker op. Een uitspraak van de Raad van State evenmin. Om het voor het particulieren makkelijker te maken en aantrekkelijk te houden vragen wij middels een motie aandacht voor een ontheffing Wet natuurbescherming om het isoleren van spouwmuren weer mogelijk en interessant te maken.

Een ander onderdeel waar we aandacht voor vragen is de alsmaar stijgende kosten voor het ophalen van afval. De meerkosten voor ondergrondse containers zou eenmalig zijn. Nu worden we toch telkens geconfronteerd met hogere kosten, welke deels worden doorberekend aan onze inwoners, die daarnaast merken dat de dienstverlening op dit gebied verminderd. Hoe kunnen we dit tegengaan? Daarnaast zou in 2023 een evaluatie worden gepresenteerd over het functioneren van de ondergrondse containers, wanneer kunnen wij dit verwachten?

WONEN EN LEEFOMGEVING

In Eijsden-Margraten is het prettig wonen en als je hier wilt wonen, moet dat mogelijk zijn. De woningnood voor betaalbare woningen is en blijft nog steeds extreem hoog. Onze nieuwe burgemeester mag het nu zelf ook ondervinden.

Met de toestroom van statushouders en het stijgende aantal huishoudens tot 2030 wordt de druk op de woningmarkt alleen maar groter. Een opgave van ongeveer 700 woningen. Daar bovenop is de implementatie van de Omgevingswet en de wet private kwaliteitsborging een grote impact op het dagelijks werk.

We missen in het algemeen het handelen buiten de gebaande paden en de versnelling van de woningbouwopgave. Net zoals vorig jaar vragen wij dan ook ambtelijke en bestuurlijke daadkracht en lef om buiten de gebaande paden te durven manoeuvreren om dingen mogelijk te maken, zoals bijvoorbeeld kangaroowoningen naast bestaande woningen, tijdelijke woningen, tiny houses en het splitsen van grotere woningen in kleinere woningen, etc. Te vaak nog lopen inwoners tegen een muur van onwil of “regeltjes denken” op in het gemeentehuis.

Wat betreft onze wegen liggen deze er over het algemeen goed bij. We hebben echter wel onze zorgen als we kijken naar de stijgende kosten van bijvoorbeeld asfalt. Kunnen we met de huidige financiële middelen blijven voldoen aan het kwaliteitsniveau dat we nastreven?

Dan de woningbouwopgave. De raad is meerdere malen geconsulteerd over de woningbouw opgave. We zien dan ook de besluitvorming van het integraal woningbouwprogramma met smacht tegemoet en roepen op hier tempo mee te maken. De woningnood zoals in het begin al aangegeven is hoog. In dit kader dienen we dan ook een drietal moties in om de leefbaarheid in de kernen te bevorderen en om dit onderwerp extra kracht bij te zetten.

Een, het faciliteren en lokaliseren van zorg-woningen met extramurale zorg. Zo kunnen ouderen in hun eigen kern blijven wonen en komt er woonruimte vrij. Ouderen blijven hierdoor ook onderdeel van de gemeenschap, wat eenzaamheid tegengaat. Twee, we bevorderen leefbare kernen door inwoners de mogelijkheid te bieden te kunnen blijven wonen in hun eigen kern door nieuwe woningen op de markt eerst aan te bieden aan eigen

inwoners. En drie, de oproep om te komen tot een versnelling voor de oplossing van de woningnood. Werk buiten de gebaande paden en kijk naar en realiseer creatieve woonoplossingen.

BESTUUR EN DIENSTVERLENING

Met de komst van de nieuwe burgemeester zien wij de organisatie al langzaam veranderen van intern gericht zijn naar extern gericht zijn. Op vernieuwing in de bestuurscultuur wordt fors ingezet, waarbij inwoners serieus genomen worden en waarbij inwoners de ruimte wordt geboden invloed te hebben op dat wat hen direct aangaat. Dicht bij de mensen, dat is het motto van onze dienstverlening. Merkbaar en zichtbaar, persoonlijk en professioneel. Uitgangspunt is dat onze gemeente gemakkelijk bereikbaar blijft, digitaal als telefonisch als ook fysiek. Nog te vaak krijgen wij te horen dat inwoners lang op een inhoudelijk antwoord moeten wachten, of dat gemaakte afspraken niet worden nagekomen. Niemand zit te wachten op een snel geleverd registratienummer maar op een inhoudelijk antwoord. Hier vragen wij nogmaals uitdrukkelijk aandacht voor.

Participatie is pas recent weer opgepakt. Terwijl dit met klem vorig jaar is aangevraagd. We hopen dat we nu kunnen voortborduren op een continue samenwerking. Want ook participatie staat komen jaar weer hoog op de agenda.

Op de motie van afgelopen jaar 'pilot 'gemeenschapskracht' is geen gehoor gegeven. Kan het college hier een verklaring voor geven? Vorig jaar hebben wij al aangegeven beter 'goed gejat' dan... in Maastricht is dit concept een groot succes. Een uitgebreid Plan van Aanpak is noodzakelijk, maar ga vooral kijken hoe het daar wordt opgepakt zodat het niet bij een plan van aanpak blijft maar ook tot uitvoering komt. We dienen deze motie daarom nogmaals in.

Daarnaast willen wij via een motie aandacht vragen voor de vindbaarheid van beleidsstukken en subsidiemogelijkheden. Als deze stukken voor de raadsleden al niet of nauwelijks te vinden zijn, is dit voor onze inwoners nog veel ingewikkelder.

TOT SLOT

Als gemeente Eijsden-Margraten hebben we een gezonde en solide financiële huishouding, met aandacht voor de jaren vanaf 2026. Met passen en meten en hier en daar water bij de wijn is er een sluitende begroting met een positief saldo voor komend jaar. Daar mogen we trots op zijn.

Dat positieve saldo, ontstaat door de inkomsten op te hogen en dat gaat helaas wel ten laste van onze inwoners. We verhogen het OZB-tarief binnen de marges zoals afgesproken in het bestuursakkoord. Maar ook nu voelt het wrang. Hoe kunnen we dat komende jaren toch beter bewaken?

Voorzitter, wij willen afsluiten met onze waardering uit te spreken voor het college en de ambtelijke organisatie voor het gedegen werk bij het samenstellen van de begroting.

Als CDA-fractie vinden wij het belangrijk om altijd de verbinding te blijven zoeken. Door te luisteren naar elkaar, respect te hebben voor elkaar en aandacht te blijven houden voor wat er links en rechts leeft, vinden we elkaar in het 'midden'. We moeten het samen doen.

De CDA-fractie gaat voor het allerbeste voor onze mooie gemeente. We moeten nu goed kunnen wonen, werken en leven en onze kinderen moet dit later ook kunnen. We richten ons op leefbaarheid in onze mooie gemeenschappen, het faciliteren van het verenigingsleven, het behoud en onderhoud van het landschap, de zorg voor inwoners die zorg hard nodig hebben. En dat met de beschikbare middelen. Dat blijft ons doel.

De beschouwingen van vandaag kunnen reden zijn om nog een amendement of motie te formuleren. Mocht dat zo zijn, dan leggen we deze voorafgaande aan de hervatting

van de begrotingsvergadering aan alle fracties voor.

tot zover in deze eerste termijn

de CDA-fractie Eijsden-Margraten

Bijlage 5

VVD Eijsden Margraten

Begrotingsvergadering 7 en 9 november 2023

Voorzitter

Vandaag behandelen wij de begroting 2024-2027. Wij danken de samenstellers van dit lijvige boekwerk voor hun inzet. Dit vergt in de huidige vorm veel ambtelijke uren en is naar onze mening te uitgebreid. Het zou goed zijn als de commissie P&C deze vorm eens tegen het licht houdt of er een eenvoudigere versie mogelijk is. Wij horen graag van u hoe u hierover denkt.

In de wereld is veel onrust zoals in Oekraïne en Israël. Ook binnen onze gemeenschap bestaat er onrust. Gelukkig niet ingegeven door een oorlogssituatie. Burgers maken zich zorgen over hun bestaanszekerheid. Onlangs verscheen er een artikel in de Limburger waarbij gesteld wordt dat de inwoners van Eijsden-Margraten tot de vermogendste van de regio behoren. Dit is leuk maar wordt veroorzaakt door het vermogen dat in de stenen zit. Logisch bij een huur en eigendom verhouding bij benadering van 20% tegenover 80%. Waar het werkelijk om draait is wat heeft de burger dagelijks te besteden. Stenen kun je niet eten. Waarom dit relaas. Wij hebben steeds en dat blijven wij doen, aangegeven geen voorstander te zijn van het aanwenden van de onbenutte belastingcapaciteit.

Nu in 2026 en 2027 in de begroting aanzienlijke tekorten te zien zijn, is het voor de hand liggend dat eerst afgewacht wordt hoe heet de soep dan opgediend wordt. Blijven er dan nog aanzienlijke tekorten over, is een kerntakendiscussie op zijn plaats. Wij waarderen dat u bij de beantwoording van de dialoogvragen deze mening ook deelt.

Wij constateren ook dat de afspraken vanuit het bestuursakkoord grotendeels gevolgd worden. Toch zien wij dat infra projecten in St. Geertruid en Oost Maarland toegevoegd zijn uit verkeersveiligheid. Daar waar de veiligheid in de kern Margraten met name de Amalialaan en de Trichterweg (na de reconstructie) nog steeds niet is opgelost. Er wordt nog steeds veel te hard gereden. Ook het gedeelte Pastoor Brouwerstraat en een groot deel van de Eijkerstraat heeft hier last van. Wij zijn er dan ook voorstander van om de hele kern Margraten een 30 km zone te maken en daarna strak te handhaven. Daarnaast vragen wij dit concept van 30km de komende jaren uit te breiden naar de overige kernen. Handhaving mag met de uitbreiding van de middelen voor veiligheid geen probleem zijn. Wij zullen hiervoor een motie indienen.

De uitvoerige toelichting op vragen over natuur en landschap stemmen ons tevreden en geven ons vertrouwen dat door de invulling van enkele vacatures op dit onderdeel, in 2024 dit voortvarend opgepakt gaat worden. Nu het landschapsfonds er is hopen wij dat de

VVD Eijsden Margraten

gebiedsdifferentiatiekaart een goede inventarisatie weer gaat geven van alle landschapselementen. Het behoud hiervan valt en staat bij goede controle en handhaving. Ook op andere beleidsterreinen lijkt dit nadrukkelijker aan de orde. Veranderend beleid inzake handhaving is door ons zeer gewenst en willen we graag geagendeerd zien.
Wij laten ons graag tussentijds over de voortgang informeren via de RIB's.

Dan de kwaliteit en de integriteit van het openbaar bestuur.
Daar waar het hier gaat over de rol van de raad zijn wij nadrukkelijk van mening dat onze taak ligt in het controleren van het dagelijks bestuur op hoofdlijnen en dat dit gebaseerd is op vertrouwen, gemaakte afspraken en vastgesteld beleid. Bij de beantwoording van de dialoogvragen werd door u gesteld dat integriteit een grijs gebied betreft. Deze mening delen wij niet. Je bent integer of je bent het niet. Daarnaast zou er aandacht besteed moeten worden aan de vorm van debat voeren en hoe ga je als raad met elkaar om. Wij roepen u op om over deze rollen samen met college en raad een verdiepingssessie te organiseren.

Voorzitter zover mijn bijdrage. Ik geef nu graag het woord aan mijn fractiegenoten voor hun inbreng.

VVD Eijsden Margraten

Voorzitter,

Met dank aan Mevrouw Qeullhorst, voorzitter, heeft uw college begrepen dat er een raadsbesluit nodig is om de koers voor de woningbouw uit te stippelen. Dit is ook de weg die de VVD wil volgen. Goed dat u ons op een spoor plaatst en dat U uw werkzaamheden daar op af stemt. Als wij het echter niet eens zijn met dat spoor, moeten de argumenten die door U gebruikt worden wel kloppen.
Het argument dat Corporaties geen interesse hebben in kleine plukjes woningen in de kleinere kernen klopt niet.
Wellicht heeft U er geen actieve herinnering aan, dat komt in de beste partijen voor, maar na ampel onderzoek kwamen wij er achter dat er een lijstje bestaat met interesse van de corporaties voor alle kernen.
Op uw verzoek zullen wij het U gaarne verstrekken.

Dat brengt ons bij het punt van de woonwensen in onze kernen. Bij de door ons en inwoners zeer gewaardeerde kernbezoeken met de Burgemeester kwam bij navraag over eventuele wensen steeds de bezorgdheid naar voren over voldoende betaalbare woningen voor de kinderen als ze zelfstandig worden en/of nu al zijn. ***Met stip op één.*** De Burgemeester kan dit beamen. ***Direct op twee*** gevolgd naar geschikte woningen voor de periode dat de inwoners zelf ouder worden. Pas daarna kwamen andere zaken aan de orde.

"Goed leven in elke Kern" dat is de titel van het bestuursakkoord.
Het door U aangegeven aantal van 350 woningen als restant voor alle kernen naast het grote aantal dat U wilt clusteren in de kernen Eijsden en Margraten is, gerelateerd aan het bestuursakkoord, voor ons ***niet aanvaardbaar!***
Van dit restant van 350 woningen tot 2030 liggen er al ruim 250 vast en dit restant is bovendien dan ook nog voor alle kernen. De VVD heeft begrip voor uw voorkeur van clusteren in samenhang met de opgave van het rijk, maar het geeft onvoldoende ruimte voor de behoefte in alle kernen. Een betere verdeling is voor ons wel bespreekbaar.
Derhalve verzoekt de VVD om een aantal van 150 woningen van dit clusteraantal af te halen en beschikbaar te stellen voor de kernen niet zijnde Eijsden en Margraten. Dit mogen best ook deels zorgwoningen en/of woningen zijn voor speciale doelgroepen. Daarnaast zijn wij van mening dat tijdelijke woningbouw niet uitsluitend toegepast behoeft te worden voor het snel realiseren van woonruimte voor speciale doelgroepen, maar ook voor andere bewoners beschikbaar mag zijn. En als dit daarboven ook nog gecombineerd kan worden met een erfpachtconstructie kan dat de betaalbaarheid aanzienlijk versterken.

VVD Eijsden Margraten

Vanuit Vaals vernamen we recent, dat er plannen zijn voor het weghalen van de bordjes van de Mergellandroute. Een eenvoudige actie om de toeristische verkeerdruk te verminderen. Wij vernemen graag de mogelijkheid hieromtrent. Kunt U ons overigens wat meer vertellen over de verkeersonderzoeken van afgelopen zomer?
De VVD is van mening dat U door moet pakken met de parkeerproblematiek in de grote kernen en we zien uw voorstellen graag op kortste termijn tegemoet. Langer uitstellen en opnieuw onderhandelen voegt naar onze mening weinig toe.

En ja voorzitter, over doorpakken gesproken.
De VVD is van mening dat er proactief gereageerd moet worden op de grote vraag naar **PADEL**, deze nieuwe aan tennis gerelateerde sport.
Om deze ondersteuning gestalte te geven dient de VVD een amendement in, waarbij wij de vrijgevallen investeringskredieten ad 2 x € 75.000,- voor parkeerplaatsen in 2024 en 2025 die niet nodig zijn en dus vrijvallen te benutten voor de ondersteuning van initiatieven rondom Padel in onze gemeente.
Bij voorkeur vooralsnog in de kern Eijsden omdat de gesprekken daarover al lange tijd lopen en vragen om besluitvorming.

Voorwaardenscheppend beleid rondom toerisme wordt door de VVD ondersteund.
Nog altijd een groot succes is het veerpont aan de Diepstraat, ***kleinschalig beleid, groot succes!***
Vergelijkbare verwachtingen hebben wij bij de A2 fietsbrug. Prima dat er budget is voor planvorming.
Zonder plan kan je bij Provincie, Europa of Rijk niet aankloppen voor co financiering.
Daarnaast strookt het in alles, ook de route, met het beleid in het bestuursakkoord.
Bovendien heeft het College bij de begroting van afgelopen jaar al aangegeven zich in het plan te kunnen vinden mits er kostendragers zijn.

Bij de opwaardering van RES - 1 vragen wij nadrukkelijk uw aandacht voor de Windmolens die wij aantroffen bij schetsen van Panorama Zuid-Limburg. In het ***Maasdal en ter hoogte van de grens bij Ulvend.***
De VVD blijft voorstander van alternatieven en wil nogmaals de mogelijkheid van schermen langs de A2 benadrukken, het onderzoek hierna duurt ons te lang! Met uw brief aan de provincie over Panorama Zuid-Limburg was de VVD het overigens zeer eens, dank daarvoor.

Graag het woord aan mijn collega voor het vervolg van de woordvoering namens de VVD.

VVD Eijsden Margraten

Voorzitter,

Eén van de speerpunten van onze gemeente is het bieden van een inclusieve samenleving. Volgens de VVD is dit een samenleving waarbij iedereen mee kan doen, waar iedereen welkom is en die voor iedereen toegankelijk is. Rondom het thema sociaal domein en dienstverlening speelt veel. Hierbij richt ik mij op de kwesties die voor de VVD van bijzonder belang zijn.

Allereerst verheugt het ons dat in 2023 een participatiecoördinator is aangesteld die in 2024 en verder invulling zal geven aan alle facetten rondom het belangrijke thema participatie. De eerste ontmoeting tussen de coördinator en de raadswerkgroep participatie heeft reeds plaatsgevonden en werd door ons als zeer positief ervaren. We kijken uit naar de verdere voortgang hiervan.

Daarnaast willen we onze waardering uiten voor de manier waarop het college recentelijk heeft gecommuniceerd met betrekking tot het klooster in Rijckholt. Het openlijk aanbieden van excuses aan de gemeenschap in Rijckholt, vanwege het eerder moeten communiceren over de komst van Domus, getuigt van moed en opent tegelijkertijd de weg naar verdere gesprekken. Het is belangrijk om goed te luisteren naar de zorgen van de burgers en hiernaar te handelen.

Onze aandachtspunten zitten met name in de grote opgaven die wij op het gebied van WMO en jeugdzorg dienen te realiseren. De grijze druk bijvoorbeeld, zijnde de verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar of ouder ten opzichte van de zogenoemde productieve leeftijdsgroep van 20-65 jaar, bedraagt in 2023 49,4% en is stijgende. Het gemiddeld persoonlijk inkomen bedroeg in 2021 voor de groep pensioenontvangers k€ 27,4. De grijze druk zal de komende jaren verder toenemen waarbij wij in gedachten moeten houden, zoals ook al aangegeven door mijn collega fractiegenoot, dat het vermogen van de inwoners van onze gemeente vastzit in hun eigen woning en dus niet snel te gelde gemaakt kan worden. Dit confronteert ons met de realiteit van stille armoede. Stille armoede komt ook in onze gemeente voor en ook onder eigen woningbezitters. Ook is het een realiteit dat een steeds groter beroep zal worden gedaan op onze mantelzorgers en dat de noodzaak voor woon-zorgcomplexen en tijdelijke woonvormen groeiende is.

Op het gebied van jeugdzorg willen we nog graag stilstaan bij de casus van Xonar. Hoewel de hulp aan Xonar buiten kijf stond, is het wel goed om ons te blijven realiseren dat elke hulpvraag van deze aard ervoor zorgt dat er minder geld beschikbaar is voor andere

VVD Eijsden Margraten

activiteiten. Wij beseffen als fractie dat ook de centrumgemeente voor een voldongen feit stond. We hopen dat de lessen die we uit de casus Xonar hebben getrokken, ter harte worden genomen. Zo vinden wij het belangrijk dat in de toekomstige contracteisen ook de factoren worden meegewogen die Xonar niet goed op haar radar had staan; denk hierbij met name aan het bedrijfsvoerings-waterhoofd dat gecreëerd is.

Verder ziet de VVD de voorstellen rondom de heroriëntatie van het bibliotheekwerk graag tegemoet. Bibliotheken hebben meerdere taken waaronder ook het bevorderen van i-literacy en het bevorderen van de leesvaardigheid van jong en oud. Verder draagt de VVD de initiatieven van het tiny forest een warm hart toe evenals het stimuleren en bekend maken op basisscholen van het belang van gezonde voeding. Bij dit laatste punt kan ook worden gedacht aan het EU-project fruit op scholen en waarbij in samenwerking met lokale fruittelers fruit beschikbaar wordt gesteld aan scholen.

Naast deze maatschappelijke vraagstukken erkennen we ook de noodzaak om milieubewust te handelen. Sinds vorig jaar worden gasten van het gemeentehuis vriendelijk uitgenodigd voor een kop koffie. Laten we deze koffie wel gaan serveren in een mok van keramiek, glas of herbruikbare kunststof of een recyclebare beker gebruiken zodat de gemeente zo snel mogelijk voldoet aan de wet op het verbod van wegwerpbekertjes die per 1 januari 2024 ingaat.

Een punt van zorg ziet de VVD in de ontwikkeling van het personeel. De afgelopen tijd is geworven voor een vijftal teamregisseurs. De invoering van deze functie wordt verdedigd doordat de span of attention van de leidinggevende kleiner wordt en de leidinggevende meer aandacht en tijd heeft voor de medewerkers en de kwaliteit van hun werk. Het aanstellen van teamregisseurs kan een verschuiving in de organisatiestructuur betekenen. De VVD pleit voor voorzichtigheid om geen extra managementlagen toe te voegen en streeft naar zelforganiserende teams voor een meer slagvaardige organisatie.

Voorzitter. Dit was de laatste bijdrage van de VVD-fractie. Dank voor uw aandacht.

Bijlage 6.
Aangenomen
Voor: eigen, PRO, ODE (13)
Tegen: CDA, VVD (7).

PRO Eijsden-Margraten

AMENDEMENT Aankoop strategische gronden

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- Met ingang van 2020 structureel jaarlijks een bedrag in de begroting is opgenomen van € 1.000.000 voor de aankoop van strategische ruilgronden, voor natuur-en landschapsontwikkeling.
- In de programmabegroting 2021-2024 die post in die bewoordingen is opgenomen onder Programma 2. Landschap en Natuur, in de programmabegroting 2022-2025 in dezelfde bewoordingen onder programma 4 Wonen & Mobiliteit.

OVERWEGENDE DAT

- Het college op 25 juli 2023 de Richtlijn Strategische grondaankopen Gemeente Eijsden-Margraten 2023 heeft vastgesteld, waarin de oorspronkelijke definitie "strategische ruilgronden voor natuur-en landschapsontwikkeling" is opgerekt naar nu 6 verschillende categorieën gronden, waaronder ook categorieën die geen betrekking hebben op natuur- en landschapsontwikkeling. Deze tekst is integraal overgenomen op pagina 280 van het begrotingsvoorstel 2024-2027.
- Het stellen en aanpassen van kaders taak en verantwoordelijkheid is van de Raad, niet van het College. Ook niet als dat via een omweg in een tekst van de begroting wordt gepresenteerd.

WIJZIGT HET VOORSTEL ALS VOLGT:

1. Inleiding
De geel gearceerde tekst toevoegen aan de tekst.

Met ingang van 2020 is structureel jaarlijks een bedrag in de begroting opgenomen van € 1.000.000 voor de aankoop van strategische gronden voor natuur- en landschapsontwikkeling, zodat snel en adequaat gehandeld kan worden op het moment dat gronden te koop aangeboden worden die van strategisch belang kunnen zijn voor de gemeente Eijsden-Margraten. In de huidige Nota Grondbeleid Eijsden-Margraten 2012 is het begrip 'strategische gronden' gedefinieerd als (nota grondbeleid E-M 2012, pag 8 en 14): "met het oog op ontwikkelingen waarvoor (nog) geen concreet (bestemmings)plan is. Te denken valt aan: landschapsontwikkelingen en ontwikkeling openbare ruimte (bijvoorbeeld verbreding van wegen of aanleg van een speelplaats) of ter voorkoming van (ongewenste)

ruimtelijke ontwikkelingen. Criteria voor aankoop ontbreken.

2. Criteria voor aankoop:
De geel gearceerde tekst toevoegen aan de tekst.

2.1 Relevantie voor gemeentelijk beleid:
Het perceel moet voldoen aan de definitie zoals hiervoor omschreven. Verder dient de grond verband te houden met het huidige gemeentelijk beleid en de langetermijnvisie van de gemeente betreffende natuur- en landschapsontwikkeling. Het verwerven van de grond moet bijdragen aan de realisatie van specifieke doelstellingen en prioriteiten genoemd in de prioritaire thema's betreffende natuur en landschapsontwikkeling, zoals vastgesteld in de gemeentelijke plannen en strategieën.

2.2. Financiële aspecten
1.1.-1.5 veranderen in 1.1. – 1.4. Tekst wordt:
De aankoopsom is het resultaat dat voortvloeit uit onderhandelingen met de verkopende partij, waaraan een of meerdere taxatierapporten ten grondslag liggen.
Indien het doel voor aankoop betrekking heeft op de realisatie van de doelen gesteld onder 1.1-1.4 dienen voor de uitvoering voldoende financiële middelen in de programmabegroting te zijn opgenomen.

3. Besluitvormingsproces:
De geel gearceerde tekst toevoegen aan de tekst.

3.2 College van B&W
- *Op grond van artikel 160 lid 1 sub e Gemeentewet is het college van B&W bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen te besluiten.*

Het aangaan van een koopovereenkomst is een privaatrechtelijke rechtshandeling, derhalve is het college van B&W bevoegd te besluiten tot het aangaan van een koopovereenkomst. Aangezien er structureel een budget van 1 mln Euro is opgenomen in de programmabegroting, is besluitvorming door de raad enkel nodig indien het budget niet toereikend zou zijn. Aankopen boven een bedrag van 350.000 of meer worden eerst ter goedkeuring voorgelegd aan de raad

En gaat over tot de orde van de dag.

PRO fractie

Sjanne Quellhorst

Wiel Blezer

Franklin Boon

Ron Mourmans

Bijlage 7
Vastgesteld
Voor: PRO (4)
Tegen: EML, CDA, VVD, ODE (16)

PRO Eijsden-Margraten

AMENDEMENT Verhogen toeristenbelasting

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- De toeristenbelasting in het huidige voorstel niet wordt verhoogd.
- Inwoners onverminderd overlast ervaren van het toerisme in onze gemeente.
- Bijna alle bedragen in de begroting omhoog gaan vanwege de inflatie.
- Eijsden-Margraten een Cittaslow gemeente is.

OVERWEGENDE DAT

- De gemeente een Cittaslow gedachtegoed nastreeft, wat volgens de eerste zin op de gemeentewebsite betekent “met specifieke kwaliteiten bijdragen aan de kwaliteit van leven”. Echter de ervaren overlast door toerisme niet in lijn is met kwaliteit van leven en de Cittaslow status van de gemeente
- Daarbij het niet verhogen van de toerismebelasting dus ook niet in verhouding staat met de ervaren overlast door inwoners en de impact op de natuur. Deze impact op de natuur ook vraagt om investering in de natuur om behoud en herstel te realiseren.
- **door** Indexering van inflatie voor de inwoner wel door te laten gaan, maar voor de toerist niet een nadelige ongelijkheid in de gemeente veroorzaakt voor de inwoners.

WIJZIGT DE VERORDENING TOERISTENBELASTING EN DE VERORDENING WATERTOERISTENBELASTING IN DIE ZIN DAT

- De tarieven van de toeristenbelasting en de watertoeristenbelasting worden geïndexeerd en verhoogd van €2,20 naar €2,50 per persoon per nacht.

En gaat over tot de orde van de dag.

PRO fractie
Sjanne Quellhorst
Wiel Blezer
Franklin Boon
Ron Mourmans

Bijlage 8
Verworpen
Voor: PRO, ODE (6)
Tegen: EML CDA VVD (14)

PRO Eijsden-Margraten

AMENDEMENT Monumenten onze zorg

De Raad van Eijsden-Margraten, in vergadering bijeen op 7 november 2023, behandelende de Programmabegroting 2024 – 2027,

CONSTATERENDE DAT

- de gemeente Eijsden-Margraten beschikt over een bestand aan Rijksmonumenten, dat, op Maastricht na, het grootste is in de Provincie Limburg, namelijk ca 350
- de gemeente hiermee de verantwoordelijkheid draagt voor een goed beheer van dit bestand, zowel op het gebied van advies en begeleiding aan en van monument eigenaren, in brede zin, als op het gebied van controle en handhaving
- bovendien de Erfgoedverordening Eijsden-Margraten in 2022 is uitgebreid met (de herintroductie van) de categorie Gemeentelijke Monumenten,

OVERWEGENDE DAT

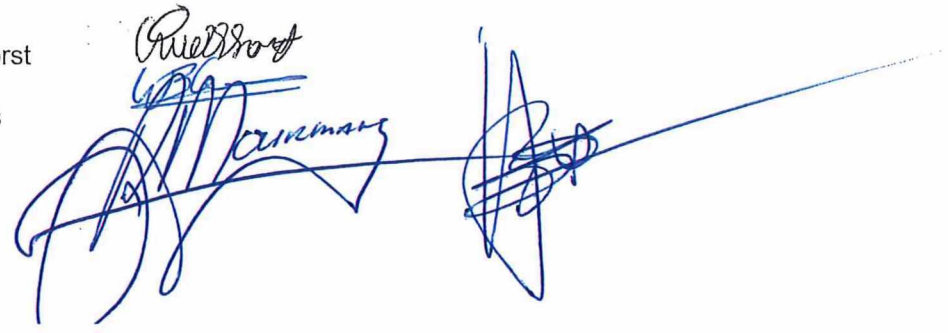
- monumenten, zowel rijks- als gemeentelijke, het eigen karakter van de gemeente en regio benadrukken en daarmee een belangrijke rol vervullen in de aantrekkelijkheid voor bezoekers en gasten
- monumenten een gewichtige plek innemen voor het gevoel van eigenheid en geborgenheid van onze burgers
- het Verdrag van Faro, door Nederland mee ondertekend, erfgoed ziet als een factor van verbinding tussen burgers en bevorderend voor betrokkenheid door middel van burgerparticipatie
- vastgesteld moet worden dat het monumentenbestand in Eijsden-Margraten aan erosie onderhevig is, tot uiting komend in valse restauraties, verkeerde materialen en kleurstelling en opgeklopte vormgeving, waarbij de biotoop van de objecten al helemaal geen rol meer speelt
- dit te wijten valt aan het ontbreken, in de gemeentelijke organisatie, van een robuust bureau monumentenzorg, waarin kennis van originele materialen en technieken alsmede van architectuurhistorie is vertegenwoordigd
- de gemeente hierdoor, vanwege het uitblijven van begeleiding en controle, niet meer serieus genomen wordt
- er derhalve ook geen menskracht aanwezig is om de categorie Gemeentelijke Monumenten inhoud te verschaffen, door middel van het updaten van de bestanden in de voormalige gemeente Margraten en het inventariseren van objecten in de voormalige gemeente Eijsden, een en ander ondersteund door burgerparticipatie
- bij voordracht voor het toevoegen van hiervoor geschikte objecten aan de lijst van Gemeentelijke Monumenten nu ook de kennis en beoordelingsvaardigheid bij de gemeente ontbreken,

WIJZIGT HET VOORSTEL IN DIE ZIN DAT

- budget wordt vrijgemaakt voor 2024 en 2025 voor het inrichten en bemensen van een Bureau Monumentenzorg dat met bovengenoemde overwegingen aan de slag kan
- te denken valt aan één fte in de orde van grootte van € 80.000,-, voor de dekking waarvan de vrijkomende gelden vanuit Team Heuvelland kunnen worden aangewend
- na twee jaren bezien of deze functie structureel kan worden

EN GAAT OVER TOT DE ORDE VAN DE DAG.

Fractie PRO
Sjanne Quellhorst
Wiel Blezer
Ron Mourmans
Franklin Boon

Bijlage 9

Eijsden Margraten Lokaal

Gewijzigd unaniem akkoord.

AMENDEMENT

Onkruid/groen op de stoep en veeg beurten in de goot.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN

In vergadering bijeen op 7 november 2023

Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- In onze Gemeente veel ongewenst groen op de trottoirs staat, waardoor er voor ouderen een gevaarlijke situatie ontstaat.
- In onze Gemeente veel ongewenst groen in de goten staat, waardoor de waterafvoer (hemelwater) niet snel genoeg wordt afgevoerd naar de kolken.
- Hierdoor aqua-planning kan ontstaan en daarbij **onveiligheid**.
- Achterstallig onderhoud risicovol is omdat bij het ontstaan van incidenten de Gemeente juridisch aansprakelijk kan worden gesteld.
- Geen chemische bestrijdingsmiddelen meer gebruikt mogen worden in de openbare ruimte en de bestrijding gebeurt op een alternatieve wijze, nl middels vuur en heet water. De alternatieve methodes zijn vele malen minder efficiënt.
- In het verleden de goten langs de wegen viermaal per jaar werden geveegd. Vanwege bezuinigingen is dit terug gebracht naar tweemaal per jaar. Eenmaal in het voorjaar en eenmaal in december. Hierdoor krijgt onkruid de mogelijkheid om te groeien in het aanwezige vuil in de goten.
- De straatkolken worden vervuild door het weinig vegen van de goten met wateroverlast tot gevolg.

OVERWEGENDE DAT

- Het met tweemaal per jaar onderhoud ondoenlijk is om goten onkruidvrij en schoon te houden in onze Gemeente.
- Het met vijfmaal per jaar onderhoud ondoenlijk is om trottoirs en plantsoenen onkruidvrij te houden in onze Gemeente.

WIJZIGT HET VOORSTEL IN DIE ZIN DAT

- Vanaf 2024 indien nodig viermaal onderhoud per jaar uit te voeren aan goten om deze onkruidvrij en schoon te maken
- ~~Vanaf 2024 indien nodig zevenmaal onderhoud per jaar uit te voeren aan trottoirs en plantsoenen om deze onkruidvrij te maken~~
- Het voor de goten benodigde budget € 50.000 (€ 25.000 per onderhoudsbeurt maal twee) onder te brengen in het GRP en vandaar uit te financieren
- ~~Het voor trottoirs en plantsoenen benodigde budget € 51.748,00 (€ 25.874 per onderhoudsbeurt maal twee) te financieren in de begroting 2024 - 2027 door een bezuiniging van € 51.748 op Programma 1: 1.8 Kunst en cultuur in verbinding met onze inwoners.~~
- ~~Deze post wordt verlaagd van begroot € 1.062.167 minus € 51.748 naar € 1.010.419 voor 2024. (= minus 4,8%).~~

En gaat over tot de orde van de dag.

EML fractie

Peter Hendriks
John Nelissen
Sander Coninx
René Janssen
Chayenne Eerlingen
Roger Geelen
Rob Hermans

Bijlage 10
Aangenomen
Voor: ODE EenL/PRO Ritzen (14)
Tegen: VVD Stijns, Oosterbaan (6)
Duits

ODE open democratisch eerlijk

AMENDEMENT Schrappen onderzoek haalbaarheid brug A2 en Voerdalroute

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- In de begroting een bedrag is opgenomen voor onderzoek naar de haalbaarheid van de brug over de A2 en de Voerdalroute (pagina 304 incidentele lasten punt 5 zie ook uitleg onder aan de pagina: *Betreft kosten voor onderzoek verkeersdoorstroming in en rond de kern Margraten en kosten voor haalbaarheidsonderzoek brug A2 en Voerdalroute* .

OVERWEGENDE DAT

- De gemeenteraad van Eijsden-Margraten al meermaals heeft aangegeven niets te zien in een fietsroute door dit natuurgebied en in een nieuwe brug over de autoweg.

WIJZIGT HET VOORSTEL IN DIE ZIN DAT

- Punt 5 *incidentele lasten controle en advieskosten 4. leefomgeving € 60.000* te verminderen met het bedrag dat gereserveerd is voor het onderzoek in verband met de Voerdalroute.

En gaat over tot de orde van de dag.

ODE fractie

Hanneke Koene
Maria Janssen-Rutten

Bijlage 11

Ingetrokken

AMENDEMENT Besluitvorming strategische grondaankopen

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- De richtlijn strategische grondaankopen in elk geval zes typen grond aanwijst.
- Deze typen verschillende portefeuilles en specialismen raken
- De typen grond in de richtlijn gelijkwaardig zijn en de opsomming dus niet een prioritering inhoudt
- De portefeuillehouder grondzaken in het voortraject tot aankoop bepalend is, waarna het college over de mogelijke aankoop een besluit neemt.

OVERWEGENDE DAT

- Het risico bestaat dat niet alle mogelijkheden van een grond worden gezien.
- Het belangrijk is dat bij elk grondaanbod zo breed mogelijk gekeken wordt, voor welk type grondaankoop de aan te kopen percelen geschikt zijn, zodat er geen kansen gemist worden.

WIJZIGT HET VOORSTEL IN DIE ZIN DAT

- *Besluitvorming punt 3. Ongeacht wat volgt uit de afstemming met de portefeuillehouder grondzaken zal mede-advies gevraagd worden bij de voor het perceel relevante disciplines.*
  Wijzigt in
  Ongeacht wat volgt uit de afstemming met de portefeuillehouder grondzaken zal mede-advies gevraagd worden bij alle disciplines die een relatie hebben met één of meer van de getypeerde gronden.

En gaat over tot de orde van de dag.

ODE fractie

Hanneke Koene
Maria Janssen-Rutten

Bijlage 12
Verworpen
Voor: VVD, CDA (7)
Tegen: EML, DRO, ODE (13)

VVD Eijsden Margraten

AMENDEMENT Aanleg Padelbanen en aanvullende verlichting

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- Het wenselijk is kredieten beschikbaar te stellen voor de aanleg padelbanen en de aanleg van extra straatverlichting

OVERWEGENDE DAT

- Dat de in de investeringsstaat opgenomen investeringskredieten ad 2x € 75.000,00 voor parkeerplaatsen in 2024 en 2025 niet benodigd zijn en kunnen vrijvallen
- Er een vraag van de tennisclub Eijsden ligt om padelbanen te realiseren op een van de bestaande tennisvelden
- Dat de Moutheuvelweg veelvuldig gebruikt wordt door jeugdige sporters en deze weg onvoldoende verlicht is waardoor er een onveilige situatie is

WIJZIGT HET VOORSTEL IN DIE ZIN DAT

- Voor de aanleg van de padelbanen in Eijsden-Margraten, zo mogelijk bij de TC Eijsden, € 130.000,00 te investeren
- Voor de aanleg van aanvullende verlichting langs de Moutheuvelweg maximaal € 20.000,00 te investeren
- De kapitaallasten voor deze investeringen zijn reeds voorzien in de begroting en meerjarenbegroting

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD fractie

Jean Thomassen
Wim den Os
Hanneke Ramakers

Bijlage 13
Aangenomen.
Voor: GML PRO CDA OOE (17)
Tegen: VVO (3)

PRO Eijsden-Margraten

MOTIE Lastenverlichting lage inkomens

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- Wettelijk geregeld is dat huishoudens met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm kwijtschelding voor de gemeentelijke belastingen kunnen aanvragen.
- Nu de inflatie harder stijgt dan inkomens kunnen bijhouden, ook mensen met een inkomen van net boven de bijstandsnorm financieel in de knel kunnen komen.

OVERWEGENDE DAT

- De huidige kwijtscheldingsnorm niet meer toereikend is om mensen uit financiële nood te houden.
- Onze gemeente een inclusieve samenleving nastreeft, maar dat door de gestegen kosten een deel van de inwoners met een inkomen net boven de bijstandsnorm niet meer volledig kunnen deelnemen aan de samenleving.
- Stille armoede door de toenemende inflatie groter wordt en moeilijk inzichtelijk te maken is.
- Niemand in armoede zou moeten leven.
- Verlichting van de lasten van huishoudens met een inkomen net boven de bijstandsnorm inwoners financieel ruimte kan bieden om mee te kunnen doen in de samenleving.

VERZOEKT HET COLLEGE OM

- Te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om financiële ruimte te bieden voor de gemeentelijke belastingen door deze van 100% naar 120% van de bijstandsnorm te verbreden, bijvoorbeeld door dit uit de bijzondere bijstand te vergoeden zoals met de energietoeslag wordt gedaan.
- De raad uiterlijk 1 juli 2024 te informeren over de uitkomsten van het onderzoek en de vervolgstappen.
- ~~De kosten van het eventuele uitvoeren te dekken uit het batige saldo van de gehele begroting 2024-2027.~~

En gaat over tot de orde van de dag.

PRO fractie
Sjanne Quellhorst
Wiel Blezer
Franklin Boon
Ron Mourmans

Bijlage 14
Aangenomen
Voor: PRO ODE GML (13)
Tegen: CDA VVD (7)

PRO Eijsden-Margraten

MOTIE Rechten voor de Natuur

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- De gemeente Eijsden-Margraten een schat aan natuurlijke hulpbronnen en biodiversiteit herbergt, die van onschatbare waarde is voor het welzijn van onze huidige inwoners en toekomstige generaties.
- De natuur geen stem heeft in de besluitvorming en bescherming nodig heeft tegen bedreigingen zoals klimaatverandering, verlies van leefgebieden en vervuiling.
- Het concept van rechtspersoonlijkheid voor de natuur in verschillende delen van de wereld al wordt toegepast en een juridische erkenning van de natuur als entiteit met inherente rechten mogelijk maakt.
- In Nederland al geprobeerd wordt rechten aan de natuur toe te kennen, zo wordt reeds een petitie voor de Maas in de wet in de Tweede Kamer behandeld en zijn er initiatieven voor rechtspersoonlijkheid van het Waddengebied.

OVERWEGENDE DAT

- Het toekennen van rechtspersoonlijkheid aan de natuur de aandacht voor en bescherming van onze natuurlijke omgeving kan verbeteren en innovatieve benaderingen voor duurzaamheid kan stimuleren.
- Niet langer gewacht kan worden om de natuur te beschermen en niet hoeft te worden gewacht op landelijke wetgeving.
- De gemeente Eijsden-Margraten een pioniersrol kan spelen door zich in te zetten voor de erkenning van rechtspersoonlijkheid voor de natuur op lokaal niveau.

VERZOEKT HET COLLEGE OM

- Onderzoek te doen naar de juridische en praktische haalbaarheid van het toekennen van rechtspersoonlijkheid aan de natuur in de gemeente Eijsden-Margraten.
- De resultaten van dit onderzoek en de voortgang in dit dossier periodiek met de gemeenteraad te delen.
- Altijd bij nieuw te vormen beleid de belangen van de natuur (van bronsgroene natuurgebieden tot en met Natura 2000-gebieden) mee te wegen en in nieuwe raadsvoorstellen deze belangen inzichtelijk te maken.
- Alle relevante maatschappelijke organisaties, lokale experts en andere belanghebbenden betrekken bij dit onderzoek naar de implementatie van rechten voor de natuur in Eijsden-Margraten.

En gaat over tot de orde van de dag.

PRO fractie
Sjanne Quellhorst
Wiel Blezer
Franklin Boon
Ron Mourmans

Bijlage 15
Aangenomen
Voor: PRO GML (11)
Tegen: ODE VVD CDA (9)

PRO Eijsden-Margraten

MOTIE Burgerparticipatie

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- Burgerparticipatie nog steeds niet goed is doorgedrongen in onze organisatie en de motie over burgerparticipatie in 2018 raad breed aangenomen, waarmee een pilot zou kunnen worden gestart met een vorm van, bijvoorbeeld, een Dorpsontwikkelingsplan.
- Dit tot op heden nog geen concreet resultaat gehad heeft.

OVERWEGENDE DAT

- Het nu een goed moment is om met een of meer pilots te beginnen.
- Een goede mogelijkheid daartoe is om in elke kern met burgerparticipatie een burgerraad of te vergelijken orgaan in te stellen en hiermee een daadwerkelijk begin van uitvoering van burgerparticipatie te maken.
- De Werkgroep Participatie de opdracht heeft om via pilots burgerparticipatie structureel in te bedden.

VERZOEKT HET COLLEGE OM

- Via de Werkgroep Burgerparticipatie per kern een opstartbedrag van € 10.000 toe te wijzen voor een participatieplan per kern, dat in samenwerking met die kern vorm krijgt.
- Te beginnen met 2 kernen en deze per jaar uit te breiden, zodat na een aantal jaren er in iedere kern een vorm van burgerberaad of een andere vorm van burgerparticipatie voor handen is.
- Het budget te dekken uit de niet-gebruikte middelen.

En gaat over tot de orde van de dag.

PRO fractie
Sjanne Quellhorst
Wiel Blezer
Franklin Boon
Ron Mourmans

Verworpen: Bijlage 16
Voor: PRO ODE (6)
Tegen: CDA VVD ENK (14)

PRO Eijsden-Margraten

MOTIE Transitie landbouw binnen Cittaslow

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- de gemeente Eijsden-Margraten het Cittaslow-predicaat draagt, waarbij een Cittaslow uitgaat van de volgende richtlijnen:
  Heel kort samengevat richt een Cittaslow zich op de mens in een duurzame omgeving; kwaliteit van leven voor inwoners, bezoekers en ondernemers. Een Cittaslow streeft naar een duurzame omgeving die verbonden is met een kwalitatief hoogwaardig landschap, waar een krachtige sociale gemeenschap aanwezig is die door de gemeente ondersteund wordt. Een Cittaslow is innovatief, maar gaat tegelijkertijd terug naar de oorsprong. Identiteit en cultuurhistorie zijn hierbij belangrijke elementen. Dit wordt ondersteund door waarden als authenticiteit, gastvrijheid, respect, tijd en aandacht voor elkaar. Het permanent en consequent vanuit deze filosofie werken als gemeente onderscheidt ons als Cittaslow van andere gemeenten.
  Het koppelt overheden, inwoners en leden die gezamenlijke ervaringen willen delen, waardoor de filosofie gaat over goede kwaliteit van voedsel, maar juist ook over duurzaamheid, gastvrijheid en sociale diensten. Een nieuw soort landbouw (agro ecologie) en een ethische manier van consumeren worden ondersteund. Het doel van Cittaslow is het behouden van de identiteit en de sociale cohesie van de gemeenschap te benutten. Om de status van Cittaslow te verkrijgen moet een gemeente de richtlijnen van Cittaslow aanvaarden en eraan werken om het leefgenot te verhogen en het lokale milieu te ontzien." (Website Cittaslow-Nederland.nl)
- er binnen Cittaslow enorme kansen liggen om de lokale landbouw, economie en bedrijvigheid in Eijsden-Margraten e.o. toekomstbestendig te maken
  - waarbij de voedselvoorziening sterk lokaal wordt ingericht (echte korte ketens)
  - waarbij er respect komt voor de combinatie landbouw en natuur,
  - waarbij ecologische teelttechnieken ingezet worden die leiden tot minder druk op het milieu
  - waarbij agrariërs en ondernemers binnen onze gemeente belangrijke partners zijn om de Cittaslow-doelen te realiseren
  - de gemeente op dit moment onvoldoende richting geeft aan inwoners, ondernemers en bedrijven om de Cittaslow-doelen te realiseren en hiermee kansen mist om tot duurzame oplossingen te komen.

OVERWEGENDE DAT

- de huidige landbouw te veel broeikasgassen uitstoot, het water vervuilt, het landschap minder divers maakt en slecht aansluit op de behoefte aan goed voedsel
- de voedselproductie in de vorm van veeteelt verantwoordelijk is voor een kwart van onze broeikasuitstoot

- de gemeente in diverse beleidsstukken spreekt van haar verantwoordelijkheid voor de gezondheid en welbevinden van haar inwoners,

VERZOEKT HET COLLEGE OM

- uiterlijk december 2024 een concept "Programma transitie landbouw naar Agro-ecologie" aan de raad te presenteren, gericht op het realiseren van Cittaslow-doelen
    - waarbij er duidelijke definities geformuleerd zijn wat betreft: duurzame omgeving, kwalitatief hoogwaardig landschap, ethisch produceren en consumeren
    - waarin een proces beschreven wordt dat samen met de gemeenschap doorlopen wordt, met inwoners en ondernemers, waaronder de agrariërs binnen onze gemeenschap
    - waarbij de gemeente de dialoog faciliteert en de richtlijnen van Cittaslow inzet om het kader te bepalen.

En gaat over tot de orde van de dag.

PRO fractie

Sjanne Quellhorst
Wiel Blezer
Franklin Boon
Ron Mourmans

Ingetrokken Bijlage 17.

PRO Eijsden-Margraten

MOTIE Aanwenden verhoging toeristenbelasting

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- De raad heeft ingestemd met de verhoging van de tarieven van de (water)toeristenbelasting;

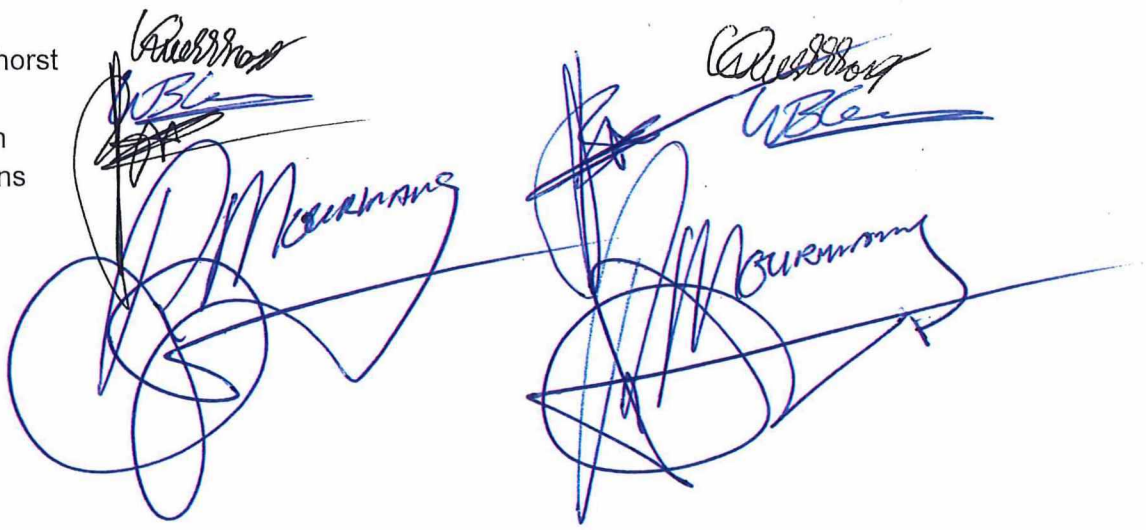
VERZOEKT HET COLLEGE OM

- De helft van de verhoging van de toeristenbelasting van € 0,30 per persoon per nacht te besteden aan de aanpak van overlast van toerisme en hier gezamenlijk met een werkgroep van belanghebbenden, inwoners en raadsleden tot een invulling voor te komen.
- Uiterlijk 1 juli 2024 een voorstel naar de raad te sturen ter besteding van het budget benoemd in het vorige punt.
- De overige helft van de extra inkomsten van de toeristenbelasting van € 0,30 per persoon per nacht besteed wordt ten behoeve van het landschapsfonds/natuurontwikkeling en zodoende een verbetering te bewerkstelligen voor mens (inwoner en toerist) en milieu.

En gaat over tot de orde van de dag.

PRO fractie

Sjanne Quellhorst
Wiel Blezer
Franklin Boon
Ron Mourmans

Bijlage 15

Eijsden Margraten Lokaal

MOTIE BESTEMMING VOORMALIG GEMEENSCHAPSHUIS ST.GEERTRUID

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- Het voormalig gemeenschapshuis/café Trefpunt, Schoolstraat in St. Geertruid leeg staat, en in de verkoop is gezet.

OVERWEGENDE DAT

- In de Lokale woonvisie *"Samen bouwen aan de toekomst 2019-2025"*, het bestuursakkoord *"Goed leven in elke kern 2022-2026"* en bij het vaststellen van Wonen als prioritair beleidsthema, het creëren van voldoende huisvesting voor diverse doelgroepen, waaronder woonzorgvragers, één van de uitgangspunten is, die tevens bijdraagt aan het creëren dan wel behouden van leefbare kernen.
- Er binnen onze gemeente dus een grote opgave bestaat voor het realiseren van 250 tot 500 woningen waarbij ook ouderen/hulpbehoevenden toch vooral in de eigen kern willen blijven wonen.

VERZOEKT HET COLLEGE OM:

- te bekijken wat de haalbaarheid is van woonmogelijkheden binnen dit object, ook bestemmingsplan technisch, en de mogelijkheden voor aankoop van dit pand.

En gaat over tot de orde van de dag.

EML fractie

John Nelissen
Sander Coninx
Chayenne Eerlingen
Roger Geelen
Rob Hermans
René Janssen
Peter Hendriks

Unanieme aanname Bijlage 19

Eijsden Margraten Lokaal

MOTIE FLEXWONEN OP EIGEN ERF

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- Behoefte bestaat aan woonruimte voor mantelzorg met een tijdelijk karakter op eigen erf.

OVERWEGENDE DAT

- De minister in mei een brief aan de Tweede Kamer heeft gestuurd over het beter benutten van de bestaande woonvoorraad. Daarin worden microwoningen als optie genoemd.
- Deze ontwikkelingen kansen bieden voor Flexwonen op eigen erf binnen onze gemeente

VERZOEKT HET COLLEGE OM:

- Te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor 'Flexwonen op eigen erf' binnen de gemeente Eijsden-Margraten.
- Met lef te kijken of er hiervoor beleid kan worden ontwikkeld.
- De raad op de hoogte te houden van de ontwikkelingen m.b.t. het onderzoek en het eventuele ontwikkelen van beleid. De eerste keer moet plaatsvinden voor het einde van het eerste kwartaal 2024.

En gaat over tot de orde van de dag.

EML fractie

John Nelissen
Sander Coninx
Chayenne Eerlingen
Roger Geelen
Rob Hermans
René Janssen
Peter Hendriks

Bijlage 20

Verworpen
Voor : CDE(Koene) EML (8)
Tegen : PRO, CDE(Janssen) CDA, VVD (12)

Eijsden Margraten Lokaal

MOTIE METEEN DE JUISTE NAAM!

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- In onze gemeente straten, pleinen, lanen, paden, buurten en andere openbare verbindingen vernoemd zijn naar personen
- Dit gebeurd is als een eerbetoon aan deze personen
- Herhaaldelijk is gebleken dat er onder deze personen mensen zijn die door hun gedrag en/of levenswijze geen eerbetoon waardig zijn
- De informatie over dit gedrag/levenswijze ook nog lang nadat de naam is vastgesteld naar buiten kan komen

OVERWEGENDE DAT

- Het aanpassen van bestaande straatnamen kosten met zich meebrengt voor de gemeente en voor de mensen en bedrijven die aan deze straten gevestigd zijn
- Er voldoende mogelijkheden zijn om nieuwe straten, pleinen, lanen, paden, buurten en andere openbare verbindingen niet te vernoemen naar een persoon.

VERZOEKT HET COLLEGE OM:

- In de toekomst nieuwe straten, pleinen, lanen, paden, buurten en andere openbare verbindingen in onze gemeente niet meer te vernoemen naar personen.

En gaat over tot de orde van de dag.

EML fractie

John Nelissen
Sander Coninx
Chayenne Eerlingen
Roger Geelen
Rob Hermans
René Janssen
Peter Hendriks

Ingetrokken

Bijlage 21

ODE open democratisch eerlijk

MOTIE: Tiny Houses zijn nodig

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- Onze gemeente behoefte heeft aan woningen voor alleenstaanden en senioren, omdat het aantal (particuliere) huurwoningen dan wel koopwoningen ontoereikend is.
- Het college heeft besloten geen initiatief te nemen waar het gaat om tijdelijke woningen
- Geen van de inwoners die de gemeente benaderde met het verzoek voor een locatie dan wel realisatie van Tiny Houses, deze gehonoreerd zagen.

OVERWEGENDE DAT

- Tiny Houses een duurzame en snelle woonoplossing zijn
- Tiny Houses zowel voor jongeren als voor senioren een goede woonoplossing kunnen betekenen
- Tiny Houses helpen om toekomstige leegstand te voorkomen

VERZOEKT HET COLLEGE OM:

- Haar besluit te herzien,
- Tiny Houses in onze gemeente te stimuleren en verzoeken actief op te pakken.
- Op zoek te gaan naar plekken waar Tiny Houses geplaatst kunnen worden.

En gaat over tot de orde van de dag.

ODE fractie

Hanneke Koene

Maria Janssen-Rutten

Bijlage 22

MOTIE Herijken Reglement van Orde van de Raad

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- De raad in het begin van deze raadsperiode een reglement van Orde heeft vastgesteld.
- Dit reglement leidend is voor de manier waarop de raad met elkaar en met inwoners omgaat.
- Dit reglement ook de modus van vergaderen bepaalt en daarmee de rol van de voorzitter.

OVERWEGENDE DAT

- Het huidige Reglement van Orde sinds de vaststelling al diverse keren onderwerp van discussie is geweest in het presidium.
- De raad dit reglement van orde niet heeft kunnen afstemmen met de huidige voorzitter van de raad.

DRAAGT HET PRESIDIUM OP

- Het reglement van Orde tegen het licht te houden en uiterlijk Q2 2024 opnieuw aan de raad voor te leggen.

En gaat over tot de orde van de dag.

ODE fractie

Hanneke Koene

Maria Janssen-Rutten

Bijlage 23
Ins. ahlexpl

CDA EIJSDEN-MARGRATEN

MOTIE – Vindbaarheid beleidsstukken en subsidieverordeningen

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN

In vergadering bijeen op 7 november 2022
Behandelende de Programmabegroting 2024 en meerjarenbegroting

CONSTATERENDE DAT

- Beleidsstukken nu zijn gelinkt aan de begroting, maar zijn niet altijd actueel.
- Buiten de begrotingsapp zijn deze niet vindbaar in zowel ibabs, overheid.nl als de gemeentelijke website.
- Door wijzigingen van benamingen van desbetreffende beleidsstukken deze niet te terug te vinden zijn op zowel ibabs, overheid.nl als de gemeentelijke website.

OVERWEGENDE DAT

- We voor faciliterende en dienstbare overheid staan.
- Informatie voorziening voor raadsleden en makkelijk toegankelijk is.
- Het makkelijk kunnen vinden van beleidsstukken en subsidiemogelijkheden van belang is voor onze inwoners.

VERZOEKT HET COLLEGE OM

- Een aparte map in ibabs aan te maken met een link naar alle actuele beleidsstukken
- Een tegel aan te maken op de gemeentelijke website waar alle beleidsstukken te vinden zijn.
- Een tegel aan te maken waar alle (lokale) subsidie mogelijkheden te vinden zijn.

En gaat over tot de orde van de dag.

CDA fractie

Nadine Steijns-Huids
Erwin Debie
Jos Oostenbach
Roger Ritzen
Niels Duits

Bijlage 24
Ingetrokken

CDA EIJSDEN-MARGRATEN

(HERHALING) MOTIE – Versnelling initiatief gemeenschapskracht

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN

In vergadering bijeen op 7 november 2022
Behandelende de Programmabegroting 2024 en meerjarenbegroting

CONSTATERENDE DAT

- De pilot 'stimuleren gemeenschapskracht' was in 2022 opgenomen in de begroting 2023 en verder voor 2 jaar met € 50.000,-.
- In 2023 zou ter concretisering hiervan een plan van aanpak uitgewerkt worden om tot een inwonersbegroting te komen.
- De pilot 'stimuleren gemeenschapskracht' is opgenomen in de begroting voor 1 jaar met € 50.000,-.

OVERWEGENDE DAT

- Een goed en succesvol werkend voorbeeld (gemeente Maastricht) niet opnieuw uitgevonden hoeft te worden.
- Een nieuw plan van aanpak uitwerken onnodig veel tijd en geld kost en een lange voorbereiding niet noodzakelijk is.

VERZOEKT HET COLLEGE OM

- Het concept 'burgerbegroting Maastricht' te kopiëren en aan te passen naar gemeente Eijsden-Margraten.
- Het proces te versnellen en de burgerbegroting op te pakken zodat deze meegenomen kan worden in de begroting 2025.
- Een plan van aanpak op te zetten en ook uitvoering te geven aan de pilot gemeenschapskracht in 2024.

En gaat over tot de orde van de dag.

CDA fractie

Nadine Steijns-Huids
Erwin Debie
Jos Oostenbach
Roger Ritzen
Niels Duits

Bijlage 25
Aangenomen. (19)
Voor: GML, CDA, PRO, VVD, ODE
Tegen: Boen (GRO) (1).

CDA EIJSDEN-MARGRATEN

MOTIE – Leefbare kernen en dorpen

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN

In vergadering bijeen op 7 november 2022
Behandelende de Programmabegroting 2024 en meerjarenbegroting

CONSTATERENDE DAT

- De leefbaarheid in kernen onder grote druk staat.
- Jongeren met een sociaal- of economische binding in de kernen dan wel gemeente een bijdrage kunnen blijven leveren aan de leefbaarheid wanneer deze een kans krijgen in de eigen kern te kunnen blijven wonen.
- Door doorstroming van ouderen in de wijken te bevorderen door het toepassen van gericht toewijzingsbeleid, (dan wel koopbeleid), woningzoekende uit eigen kern meer kans krijgen tot eigen huisvesting binnen de kern.

OVERWEGENDE DAT

- In Voerendaal een addendum is toegevoegd aan de prestatieafspraken inzake gerichte woonruimtebemiddeling.

VERZOEKT HET COLLEGE OM

- Het model van gemeente Voerendaal m.b.t. 'lokale afspraken Leefbaarheid' toe te voegen aan de prestatieafspraken om doorstroming te bevorderen.
- Afstemming te vinden met projectontwikkelaars om nieuw te bouwen woningen eerst aan te bieden aan bewoners uit de eigen kern om leefbaarheid te bevorderen.
- Bij gebiedsontwikkelingen waar de gemeente partij in is, de woningen bij voorkeur aan bewoners uit Eijsden-Margraten te verkopen.

En gaat over tot de orde van de dag.

CDA fractie

Nadine Steijns-Huids
Erwin Debie
Jos Oostenbach
Roger Ritzen
Niels Duits

Bijlage 26
Aangenomen. Boon/Quellhorst
Tegen: ODE PRO (4)
Voor: CDA GroL VVD (16)
PRO-mourmans
Blezer.

CDA EIJSDEN-MARGRATEN

MOTIE – Lokaal fruit op scholen

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN

In vergadering bijeen op 7 november 2022
Behandelende de Programmabegroting 2024 en meerjarenbegroting

CONSTATERENDE DAT

- Bijna de helft van de Nederlands basisscholen krijgt nu drie keer per week gratis fruit voor de leerlingen.
- Door minder geld van de rijksoverheid wordt dit voor basisscholen steeds duurder. Dit heeft tot gevolg dat basisscholen het schoolfruit niet meer aanbieden of de basisscholen het schoolfruit uit eigen middelen gaan betalen. Middelen die voor het geven onderwijs belangrijk zijn.
- Een aantal basisscholen in Eijsden-Margraten krijgen reeds lokaal fruit via onze gemeente.

OVERWEGENDE DAT

- Gezonde voeding een basis is voor een goede ontwikkeling
- Kinderen, met name ook gezinnen in armoede, middels schoolfruit aan hun dagelijkse behoefte fruit komen.

VERZOEKT HET COLLEGE OM

- Uit te zoeken hoeveel het kost om alle basisscholen in Eijsden-Margraten te voorzien van vers (lokaal) fruit.
- Basisscholen te stimuleren (lokaal) fruit te verstrekken.
- Basisscholen altijd gegarandeerd fruit op school kunnen verstrekken, ook wanneer de subsidie uit de rijksoverheid niet voldoende is.

En gaat over tot de orde van de dag.

CDA fractie

Nadine Steijns-Huids
Erwin Debie
Jos Oostenbach
Roger Ritzen
Niels Duits

Aangenomen: Bijlage 27.

Voor: CDA PRO, GML, VVD, ODE
Un. akk.

CDA
EIJSDEN-
MARGRATEN

MOTIE – isoleren spouwmuren

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- Op 2 augustus 2023 de Raad van State een uitspraak heeft gedaan rondom het isoleren van spouwmuren;
- Men volgens de Raad van State eerst een globale ecologische quickscan en daarna eventueel een aanvullend ecologisch onderzoek moet uitvoeren door een deskundige ecoloog. Vervolgens dient men een ontheffing aan te vragen bij de provincie.
- Bovengenoemde aanpak kostbaar is en veel tijd (1,5 jaar) per woning kost.
- Het verduurzamen middels spouwisolatie van particuliere woningen als gevolg van deze uitspraak veel minder rendabel en daardoor minder interessant wordt;
- Gemeenten zonder gebiedsontheffing via een gemeentelijk soortenmanagementplan (SMP) de middelen voor het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) niet in kunnen zetten voor subsidie, collectieve inkoop of ontzorgingsaanpakken voor spouwmuurisolatie. Indien dit wel gebeurt, verleent de gemeente subsidie voor werkzaamheden die in strijd zijn met de Wet natuurbescherming.

OVERWEGENDE DAT

- Gemeente Eijsden-Margraten verduurzaming wil stimuleren en faciliteren;
- Er mogelijkheden bestaan om onze burgers inzake het bovenstaande te ontzorgen;

VERZOEKT HET COLLEGE OM

- In gesprek te gaan met het bevoegd gezag om te kijken welke isolatiemogelijkheden er bestaan die niet in strijd zijn met de Wet natuurbescherming;
- ~~Een ontheffing aan te vragen op de Wet natuurbescherming. Om te voorkomen dat burgers dit individueel moeten doen, kan dit via een gemeentelijk SMP.~~ ⌜
- Onze inwoners te informeren over de uitspraak van de Raad van State en de uitkomsten van de vorige twee punten;

En gaat over tot de orde van de dag.

⌜ De raad te informeren over de uitkomsten van de provinciale pro-SMP.

CDA fractie
Nadine Steijns-Huids
Erwin Debie
Jos Oostenbach
Roger Ritzen
Niels Duits

Bijlage 25?

Am. akkoord

CDA EIJSDEN-MARGRATEN

MOTIE – Versnelling oplossing woningnood

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN

In vergadering bijeen op 7 november 2022

Behandelende de Programmabegroting 2024 en meerjarenbegroting

CONSTATERENDE DAT

- Er behoefte bestaat aan woonruimte voor diverse doelgroepen zowel permanent als tijdelijk. (alleenstaanden, senioren, starters, woonurgente/statushouders, vluchtelingen).
- Woningbouw opgave in gemeente Eijsden-Margraten groot is.
- Er woonconcepten zijn die snel te realiseren zijn.

OVERWEGENDE DAT

- De minister in mei een brief aan de tweede kamer heeft gestuurd over het beter benutten van de bestaande woonvoorraad. Daarin worden microwoningen als optie genoemd. Deze ontwikkelingen kansen bieden voor Flexwonen (kangoeroe woningen) op eigen erf binnen onze gemeente.
- Locaties met tijdelijke woningen een oplossing kunnen bieden voor diverse doelgroepen.

VERZOEKT HET COLLEGE OM in het kader van de overweging

- Actief naar locaties opzoek te gaan om de woningnood tegen te gaan.
- Daar waar mogelijk tijdelijke woningen te realiseren.

En gaat over tot de orde van de dag.

CDA fractie

Nadine Steijns-Huids
Erwin Debie
Jos Oostenbach
Roger Ritzen
Niels Duits

Bijlage 29
aangenomen
Voor: CDA GML VVD PRO ODE (13)
Tegen: Boon Quellhorst (2).

CDA EIJSDEN-MARGRATEN

MOTIE – Woon-zorg locaties

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN

In vergadering bijeen op 7 november 2022
Behandelende de Programmabegroting 2024 en meerjarenbegroting

CONSTATERENDE DAT

- Ouderen lang in hun eigen woning blijven wonen omdat deze niet uit eigen kern willen verhuizen.
- De desbetreffende ouderen op lange wachtlijsten staan voor een zorginstelling
- De extramurale zorg steeds groter wordt.

OVERWEGENDE DAT

- het creëren van voldoende huisvesting voor woonzorgvragers bijdraagt aan het creëren dan wel behouden van leefbare kernen.
- Eenzaamheid onder ouderen hiermee wordt tegengegaan.
- Er binnen onze gemeente dus een grote opgave bestaat voor het realiseren van 250 tot 500 woningen waarbij ook ouderen/hulpbehoevenden toch vooral in de eigen kern willen blijven wonen.
- De woon-zorg visie in december 2023 wordt vastgesteld en hier actief op kan worden geanticipeerd.

VERZOEKT HET COLLEGE OM

- Locaties (die zich voordoen zoals in Margraten, Sint Geertruid, Eckelrade, Banholt, Gronsveld, Rijckholt, Eijsden, etc) in elke kern te onderzoeken om de woon-zorg opgave te realiseren
- Alert te reageren op mogelijkheden en niet te wachten op goedkeuring om op zoek te r
- Onderzoek te plegen naar innovatieve woon-zorg complexen, waarbij extramurale zorg binnen handbereik is.
- Binnen afzienbare tijd te raad te informeren over mogelijkheden woon-zorg locaties te realiseren.

En gaat over tot de orde van de dag.

r
gaan naar locaties.

CDA fractie

Nadine Steijns-Huids
Erwin Debie
Jos Oostenbach
Roger Ritzen
Niels Duits

Aangenomen: Bijlage 30
Voor: PRO VVD ODE CDA EMC (19)
Tegen: Boem

VVD Eijsden Margraten

MOTIE Inrichten 30 km gebieden

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
In vergadering bijeen op 7 november 2023
Behandelende de Programmabegroting 2024-2027

CONSTATERENDE DAT

- Uit verkeersveiligheid het wenselijk is de hele kern Margraten in te richten als 30km gebied

OVERWEGENDE DAT

- Reeds vanaf het openstellen van de Amalialaan discussie bestaat over de inrichting als 50km weg en deze inrichting zelfs uitnodigt om nog harder te rijden
- Dat de bewoners van de Amalialaan wensen dat deze weg een 30km weg wordt
- Dat na de reconstructie van de Trichterweg en Hoenderstraat daar nog steeds veel te hard wordt gereden
- Dat de Pastoor Brouwerstraat / Eijkerstraat / Eijkerweg een 50 km weg betreft waardoor onveilige situaties ontstaan en ook te hard wordt gereden
- Dat de Amalialaan en de Pastoor Brouwerstraat / Eijkerstraat / Eijkerweg de enige wegen in de kern Margraten zijn welke als 50km weg zijn ingericht
- Dat landelijk de roep om alle dorpskernen als 30 km gebied in te richten, actueel is

VERZOEKT HET COLLEGE OM

- Een plan op te stellen waarbij de gehele kern Margraten ingericht wordt als 30 km gebied en ook uitgerold kan worden naar andere kernen
- De raad hieromtrent te informeren en waarbij de kosten ook inzichtelijk gemaakt worden.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD fractie

Jean Thomassen
Wim den Os
Hanneke Ramakers

gemeente
eijsden-margraten

775

Voorlopige agenda
Openbare Raadsvergadering
Vergadering 12 december 2023, 19.30 uur
Raadzaal Gemeentehuis, Margraten

01. Opening en vaststelling van de agenda

02. Inspreekrecht

03. Vaststellen van de besluitenlijsten van de raadsvergaderingen van 24 oktober 2023 en 7 november 2023.

04. Ingekomen post en voorgestelde wijze van afdoening

05. Raadsvoorstel:
Verordening op de Klankbordgesprekken en herbenoemingsadvies burgemeester namens de gemeenteraad

06. Raadsvoorstel
Benoemen leden Raad van Toezicht OBS Mesch

07. Raadsvoorstel
Verordening Voorziening Huisvesting Onderwijs Eijsden-Margraten 2023

08. Raadsvoorstel:
Legesverordening 2024

09. Raadsvoorstel
OZB verordening 2024

10. Raadsvoorstel:
Controleprotocol en normenkader 2023 en aanpassing financiële verordening 2023 artikel 12.2

11. Raadsvoorstel:
Bestuursrapportage 2023-2

12. Raadsvoorstel
Woonzorgvisie Eijsden-Margraten 2024-2030

13. Raadsvoorstel
Algemene verordening Eijsden-Margraten

14. Raadsvoorstel
Omgevingswet – Adviesrecht, participatie en delegatie

15. Raadsvoorstel
Verordening uitvoering en handhaving Omgevingsrecht

16. Raadsvoorstel
Richtlijn strategische verwerving gronden en/of opstallen binnen Gebiedsontwikkelingen

17. Sluiting